

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$2.50
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00
Pasci metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Skelbimų kainas klauskite laikra.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National
League of America.
Consisting of 83 Branches, Located
in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians
in the City of Boston and about
700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

KAINA 5 CENTAI.

No. 20

So. Boston, Mass., Gegužės (May) 15 d., 1924 m.

Metai XI

Teisia Komisarus

Leningrade Prasideda Teisimas "252."

MASKVA, geg. 11 d. Leningrade, t. y. buvusiam Petrograde šiandien prasideda teisimas visos eilės sovietų valdininkų — iš viso prieš teisimą statyta 252 asmenų. Kaltinamieji paskirstyti į tris skyrius. Pirmajame skyriuje yra 42 teisidariai, atvokatai ir prokurorai, kurie yra kaltinami užtai, kad jie stengėsi palengvinti bausmes nuteistiems kyšių emėjams.

Antrame skyriuje yra 110 karininkų ir generolien Daškova, kaltinami už "šnėpinėjamą ir kontr-revoliuciją."

Trečiame skyriuje yra 100 sovietų tarnautojų prie šiaurės vakarų geležinkelio. Šie visi yra kaltinami už emimą kyšių.

Visiems apskūstiesiems grėsia mirties bausmė.

Maskolijoje Demonstruoja Prieš Vokiečius.

MASKVA, geg. 11 d. Sugrįžusių iš Berlyno Maskvon Krestinskij minios pasitiko ko iškilmingiausiai. Paskui tukstančiai žmonių susitelkė prieš Vokietijos atstovybės namą ir iškėlė neprietelinge demonstraciją.

Sovnarkomo pirmininkas Rykov šiandien pareiškė, kad sovietų valdžia laiko susikirtimą su Vokietija labai svarbum. Jei Vokietija kopilniausiai neatsiprašys, tai visa prekyba su ja busianti pertraukta.

Lenkų Valdžia Neapsiėmė Pasikeisti Nuteistaisiais.

VARŠAVA, geg. 10 d. Lenkijos teismas išsprendė nužudyti du lenkų karininkus: Baginskį ir Wiczorkiewicz'ų, už tai, kad pernai birželio mėnesyje jiedu sprogdino dinamitą Varšavos universitete ir taipgi kituose miestuose. Sovietai pasisulė išduoti mainais už šiuos pasmerktošius sovietų draugus, kuriuos nors du lenkų, kurie yra nuteisti mirčiai už šnipinėjimą Maskolijoje. Lenkija atsisakė daryti mainus. Vienok Lenkijos prezidentas Wojciechowski pakeitė mirties bausmę kalėjimu: Baginskii skirta kalėjimas visam jo amžiui, gi Wiczorkiewicz'ui — 15 metų.

Žada Deportuoti Prasižengėlius ne Piliečius.

NEW YORK, geg. 10 d. Imigracijos inspektorius P. Couch pareiškė, kad visi svetimšaliai, atsėdėję jiems paskirtą laiką kalėjime, jei negalės prirodyti, jog jie yra priėmę Suv. Valst. pilietybę, tuojau bus išdeportuoti į tą šalį, kurioje yra gimę,

Šis inspektorius pirmiau yra buvęs Sing-Sing kalėjime ir mano apie ten sėdinčius svetimtaučius. Busią prisilaikyta tokios tvarkos, kad kalėjimo perdėtiniai bus išduotas įsakymas, kad neišleisti iš kalėjimo atsėdėjusį savo laiką svetimtautį, iš kur jis bus paimtas ir deportuotas į gimtinę šalį.

Eina Prie Karės Maskolija su Rumanija.

Iš Romos ir iš Londono kai kurių laikraščių pranešimų matyti, kad Maskolija rengiasi prie karės su Rumanija. Maskolija koncentruoja savo kariuomenę Rumanijos parubežėje, gi Rumanija taipgi siunčia savo kariuomenę į Maskolijos pasienius. Maskolijos kariuomenė telkiasi prie upės Dniestro. Vietos gyventojai išsigandę bėga į pietus.

Maskolija pykstasi su Rumanija už Besarabiją, kuri po karės buvo atitraukta nuo Maskolijos ir prijungta Rumanijai. Viedniuje buvo konferencija, kuri turėjo sutaisyti Maskoliją su Rumanija, bet konferencija paairo. Rumanijos karalius Ferdinandas neseniai važinėjo Prancuzijoje, ir yra pasakojama, kad jam Prancuzija pasižadėjo gelbėti, jei Maskolija jį kluptų.

Majoras Martin Atrastas

CORDOVA, Alaska, geg. 11 d. Po septynių dienų neramaus jieskvojimo atrasta, kad maj. Frederick L. Martin, kurs vedė Suv. Valstijų orlaivių brigadą aplėkti apie žemę, yra sveikas. Kaip žinome, keturi orlaiviai, maj. Martino priežiuroje, turėjo aplėkti apie žemės kamuolį. Šavaitė atgal Martin'o orlaivis dingio. Prasidėjo jieskvojimas, paskirta didelė dovanos už jo suradimą vietos gyventojams eskimosams, bet apie jį žinios iš niekur neatėjo. Antgalo pasirodė, kad ukanose Martino orlaivis atsiumušė ir aukšto kalno viršumę ir susidaužė, bet ne pats Martin'as, nē jo mašinistas serž. Alva L. Harvey nesusižeidė. Bevielvis praneša, kad šianakt jie buvo Port Moller, 100 mylių į vakarus nuo Chignik.

Metodistai Nori Visus Išleisti į Ameriką.

SPRINGFIELD, Mass., geg. 10 d. Metodistų Bažnyčia, kuri turi čia Generalę Konferenciją, šiandien pareiškė reikalavimą, kad Suv. Valstijos duotų pilietybę visiems žmonėms, "nepaisant jų rasės, dažo ar tautybės." Toliau jie rezolucijoje sako: "Mes apgailestaujame nepatįtinę ir nekrikščionišką veiklumą daugelyje vietų, kuriose diskriminuoja prieš ateivius ir pažemina juos." Ši Konferencija taipgi stovja už prohibiciją ir išnešę rezolu-

cija, kurioje prašo Kongreso pergalėti tuos 59 bilius, dabar įneštus Kongresan, kurie reikalauja leidimo alaus.

Policija Išvaiko Parapijonus.

LAWRENCE, Mass., geg. 11 d. Syriječių šv. Antano bažnyčios parapijonai nepatenkinti nauju kunigu, jiems laikinai paskirtu, šiandien sustoję ties bažnyčia ginčijosi ir stengėsi sulaukyti tuos, kurie ėjo bažnyčion klausyti mišių. Policija sako, kad bent viename atsitikime yra pavartota jėga ir viena moteris yra sužeista. Policija išvaikė parapijonus ir manoma, kad keli bus patraukti teisman.

Reikalauja Tolerancijos.

ORONO, Me., geg. 9 d. Kalbėdamas Maine Universitete, prezidentas Clarence C. Little, Harvard 1910, nupeikė Harvardo Uniją už nedaleidimą studentams klausyti socialistų kalbėtojų. Jis ragino studentus laikyties tolerancijos.

"Mes gyvename netolerancijos gadyneje" — jis kalbėjo: — "žmonės viena mano, kita kalba. Mes privalome priprasti mąstyti iš kitų žmonių matymo punkto."

Rinkimų Riušės Japonijoje.

TOKIO, geg. 10 d. Japonijoje rinkimų dienoje buvo didelės betvarkės. Susidarė gaujos, kurios apsirėdė baltais rubais, turbut pamėgdžiodami Amerikos Ku Klux Klan ir užsiuolė ant kairųjų kandidatų sumušę jų šalininkus. Kitose vietose susirėmė priešingos gaujos ir skaldėsi galvas lazdomis ir badėsi bambuko durtuvais. Į daugel vietų šauktasi policijos. Yra daugelis sužeistų, vienas užmuštas ir apie 800 suareštuotų.

Airiai Nori Savos Kvotos

DUBLIN, geg. 10 d. Laidų agentai apskaitliuoja, kad prisi-laukiant 2 nuosimėjų iš arių buvusių 1890 m. Amerikoje, išėitu, kad jų kvota būtų 40,000 metams. Gi imant šiaurę ir Pietus jų kvota pakiltų iki 74,000.

Automobilių Gazai Daugeli Užnuodino.

PITTSBURGH, Pa., geg. 10 d. Kelios dešimtys žmonių užnuodino šiandien automobilių gazais Liberty tunelyje per South Hill. Sustreikavus 3,200 tramvajų motormonams ir konduktoriams, visuomenė priversta buvo daugiau važinėti automobi-

liais. Kad tuneliu ėmė važiuoti nepaprastai daug automobilių, jų gazai užnuodino tunelio orą ir daugelis važiuoju apalpo. Tuo sulaukyta įvažiavimas į tunelį automobiliams, gi United States Bureau of Mines, užsidėję maskas, ėjo gelbėti tuos, kurie yra apalpe. Vieni atgaivinti nuvyko namo, gi kitus atsijė gabenti į ligonines.

Streikuojantieji tramvajų darbininkai streiką laimėjo: motormanams, kurie gaudavo \$8 dieniai, bus mokama po \$10, gi jų pagelbininkų mokestis pakelta iš \$4.50 į \$5 už 8 valandų dienos darbą.

Perskyros Austrijoje.

VIENNA, geg. 10 d. Ginčuose parlamente buvo nurodyta, kad mažiau kaip 250,000 porų ėmė perskyras Austrijoje. Daugelis, be abejonės, pasinaudojo naujomis perskyrų teisėmis įvestomis socialistams viešpataujant, bet dabar tos tiesos yra tik Viennos apskrityje.

Kalbant apie biudžetą, Apšvietos ministeris pareiškė, kad pasidėkavojant pingams iš Amerikos buvo padarytos didelės ir svarbios reformos merginų aukštesnėse mokyklose ir mokytojų mokyklose.

Radikalai Laimi Prancuzijos Rinkimuose.

PARYŽIUS, geg. 12 d. Šį rytą apskaitliuotos pasekmės rodo, kad rinkimuose į Prancuzijos parlamentą (Seimą) labai daug balsų laimėjo radikaliskesnės partijos, gi atžagareiviškos partijos, kaip rojalistai, militaristai ir tt., baisiai susmuko. Iki šiol da nežinia kam teks 16 balsų. Suskaitytieji balsai šiaip eina: Konservatyvai 19, Nacionalistų blokas 208, Radikalai 186, Respublikoniškieji socialistai 20, Socialistai 111, Komunistai 24. Viso 568.

Tas reiškia, kad Poincare partijos turi tik 227 balsus, gi priešingos jam partijos 341 b., arba opozicija valdžiai turi 114 balsų daugumą.

Nors valdžia raminosi, kad 186 radikalai balsuos su ja užsienių politikoje, bet faktas pasilieka faktui, kad prieš valdžią yra nusistatęsi didelė dauguma. M. Poincare vėliau pareiškė, kad jis bus Prancuzijos premie-ru tik iki birželio 2 d., kada susirinks naujai išrinktasis parlamentas. Tada jis rezignuosias.

Mes, lietuviai, galime tik pasidžiaugti iš Poincare'o atsitraukimo, nes jo užsienio politika nieko gero mums nelėmė. Jei naujoji valdžia nebus mums geresnė, tai ir blogesnė vargu galės būti.

REIKALAUJA ARESTUOTI POLICIJA.

Suv. Valstijų Advokato pagelbininkas W. J. White Jr., pareiškė, kad jis lieps išleisti varantus laikuriems Bostono poliemo-nams už trukdymą areštuoti "munšainierius."

Sandaros Seimas

Sandaros Jubilėjinis X Seimas įvyko taip, kaip buvo skelbtas, t. y. gegužės 8, 9 ir 10 dd., mieste Worcester, Mass., Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St.

PIRMOJI SESIJA prasidėjo pereinio ketvirtadienio, gegužės 8 d., ryte. Šioje sesijoje priimta mandatai ir išrinkta Seimo vedimo valdyba sekančiai: pirmininkas A. B. Strimaitis, vice-pirmininkas S. Jokubynas, I raštininkas K. J. Paulauskas, II raštininkas A. Mockevičius.

Rezoliucijų Komisija: Karpavičius, Čekanauskas ir S. Mokus.

ANTROJI SESIJA prasidėjo tą pačią dieną 1:20 val. po pietų. Seimo vedėjas Strimaitis pakviečia A. L. T. Sandaros prezidentą Liutą atsilipti į delegatus. Gerb. Liutas kalbėdamas nurodo mus priešus — klerikalus ir bolševikus, tuos priešingų polių internacionalistus, kurie savo tikslams visados Lietuvą atiduotų svetimiems.

Persaukus delegatus ir užregistruvus laikraščių reporterius, buvo skaitymas pereinų metų IX Seimo protokolo, kurį perskaitė raštininkas Paulauskas.

Toliau sekė raportai: Centro Sekretoriaus, Izdo Globėjų, Literatiškojo Komiteto, Redaktoriaus, Politinio Izdo ir Clevelando Dovanų raportas.

TREČIOJI SESIJA prasidėjo sekančios dienos, geg. 9 d., ryte 9 valandą. Šioje sesijoje ilgai kalbėta apie įvedimą Sandaron laivakorėjų pardavimo ir pinigų siuntimo skyriaus — nutarta tokį skyrių įvesti, kaip tai yra prie beveik kiekvieno laikraščio.

Nutarta, kad biznį valdys Kontrolės Komisija. Sekančių metų kalendorius pavesta suredaguoti Apšvietos Komisijai.

KETVIRTOJI SESIJA prasidėjo 2 val. po pietų. Išrinkta komisija išdirbti planas, kokią tvarką padaryti su Centro Sekretorium, Komisijon išrinkta: Bajoras, Vitaitis, Gotautas, Jankauskas ir Vitukynas.

Nutarta, kad į redaktorius gali būti rinktas toks asmuo, kurs yra išbuvus A. L. T. Sandaroje bent vienus metus.

Toliau padaryti sekanti nutarimai: Moterų skyrius privalo būti kiekviename "Sandaros" numeryje, įvesti Vaikų Skyrių. Mokėti algą Centro Valdybai: prezidentui \$50 į metus, vice-prezidentui \$25 ir išdininkui \$25. Kontrolės Komisija bus renkama trejiems metams.

Ateina dienrašcio "Telegraph" reporteriai nimiti valdybos paviekslę. (Tas paviekslas telpa sekančios dienos to laikraščio laidoje).

Sesija pasibaigia skaitymu laiškų ir pasveikinimų. Iki šiol su pasveikinimais atėjo aukų \$390.00.

PENKTOJI SESIJA prasideda geg. 10 d. 8:20 val. ryte. Perskaicius ir priėmus pirmesniųjų sesijų protokolai, seka prezidento raportas. Toliau skaitoma Valstiečių Liaudininkų pa-

sveikinimo laiskas, kuris priimtas prie delnų plojimo, ir nutarta patalpinti jis organe istisai.

Nutarta, kad Sandaroje bus tik Sekretorius, gi administratoriaus nebus. Sekretorius turės prie savės pagelbininką.

Organa galės gauti tik toki naujieji nariai, kurie įstodami užsimokės ne mažiau dolerio.

Centro posėdžių tarimai turi būti išsiuntinėjami visoms kuopoms.

ŠESTOJI (paskutinė) SESIJA prasidėjo 2:05 val. po pietų. Pasiteisinimas tų Centro narių, kurie buvo įtraukti į Neolituanian studentų agitaciją.

Nutarta, kad Centro nariai negali jėiti į sąstatą tokių pašalinų komitetų, kurie renka pinigus ne A. L. T. Sandarai.

Nutarta arčiau susiglausti ir susiziniti su Valstiečiais Liaudininkais.

Paprašyti Valst. Liaudininkų kad jie ateityje laiku praneštų apie remtinumą visokių iš Lietuvos atvykstančių aukų rinkėjų.

Prašyti Valst. Liaudininkų, kad jie visus savo tarimus atsiųstų Sandarai, gi Sandara turės siųsti visus savo tarimus Valst. Liaud.

Seimas po senovės bus kas metai — sekantys Seimas Clevelande.

Sekretorium išrinktas V. M. Čekanauskas, nes viešu balsavimu išrinktas Sidabras rezignavo, lygiai kaip ir antras daugiausiai balsų gavęs Kriaučialis.

Ištatai eis per organą ir bus priimti viešu balsavimu.

Centro valdyba įves aukso konkursą užrašinėjant "Sandara."

Į redaktorius vieton dabartinio redaktoriaus, jau nuo pernai pavasario rezignavusio, išrinkta A. A. Tulus.

Delegatų viso buvo 40. Tai tokis paviršutiniai apžvelgtas yra X Seimo bėgis. Smulkmeniškai viską skaitytojajai pamatys Protokole.

Balsuos Dawes'o Planą.

BERLYNAS, geg. 9 d. Socialistų partija pareikalau iš valdžios kad Dawes'o planas būtų leistas išbalsuoti referendumu.

Jie sako, kad rinkimai, kurie aną sekmadienį davė daug balsų kraštutiniams, kaip dešiniems, ne tikrai padaro visuomenės nusistatymą. Industrialistų organas "Die Zeit", kurs artimas užsienių ministeriui Stresemann'ui, nelabai pritaria socialistų sumanymui. Jis mano, kad referendumas nebutų vietoje ir klausimą turis išrišti Reichstagas (Seimas). "Zeit" mano, kad šis klausimas yra per daug painus, kad jė išrišimą pavesti visuotinam balsavimui.

SPRINGFIELD, geg. 13 d. Metodistų Konferencija nutarė panaikinti pačiuotų persiskyrimus.

A.L.T.S. REIKALAI

PROTOKOLAS.

A. L. T. Sandaros Conn. Apskričio 15-to Suvažiavimo laikyto Balandžio 20 d., 1924 m. Salėje 890 Chapel St. New Haven, Conn.

1. Suvažiavimą atidarė V. Alksninis 12:30 val. dieną, sveikindamas atstovus vardu vietinės 10 kp. ir pakvietė Apskričio pirm. p. J. Mikaluską užimti vietą.

2. Pirm. pakvietė A. Sapiegą ir B. Griškevičių sutvarkyti atstovų mandatus. Laikė mandatų priėmimo, pakviesta M. J. Vokietaitis pareikšti kelis žodžius. Kalbėtojas trumpai apibūdino Apskričio ir visos organizacijos bėgančius reikalus ir ragino visus sandariečius energingai dirbti Sandaros naudai ir nebūti sviruojančiais Sandariečiais.

3. Rinkimas suvažiavimo vedėjų, vienbalsiai išrinkta, pirm. J. Mikaluskas, pagelb. V. Alksninis, rašt. A. Orantas. Įnešimų ir Rezoliucijų komisija: A. Sapiega ir B. Griškevičius, Spaudos komisija, A. Sapiega ir V. Alksninis.

4. Mandatų komisija pranešė, kad atstovai atsilankė nuo sekančių kuopų: 10 kp. New Haven, Conn. M. J. Vokietaitis, M. Kvaratiejus, K. Motuža nepribuvo, V. Alksninis.

11 kp. Waterbury, Conn. J. J. Kvaraciejus, T. Visockis.

15 kp. Bridgeport, Conn. A. Sapiega, J. Šimkienė nepribuvo, J. Gecevičius.

32 kp. New Britain, Conn. P. Pilipauskas, B. Griškevičius.

46 kp. Hartford, Conn. A. Rastauskas, J. Gaidžiūnas, K. Valackas, T. Valkevičius, G. Levišauskas. Viso 14 atstovų nuo 5 kuopų ir Apskričio Valdyba, išskiriant išdininką ir organizatorių.

5. Apskričio Valdybos nariams, katrie neturėjo nuo kuopos įgaliojimo suteikta sprendžiama balsas.

6. Skaitytas protokolas praeito suvažiavimo, vienbalsiai priimtas.

7. Skaitytas protokolas iš Apskričio Valdybos susirinkimo, liko priimtas.

8. Valdybos Raportai: Pirm. J. Mikaluskas, vice-pirm. V. Alksninio, rašt. A. Oranto ir organizatoriaus per J. Mikaluską. Vienbalsiai priimti. Išdininkas raportu nepridavė.

9. Raportas 46 kuopos, pranešė per atstovus, kad Apskričio išvažiavimas yra rengiamas ant birželio 22 d., 1924 m. Hartford, Conn., vieta dėl išvažiavimo jau parūpinta, taipgi yra daroma laisvėjimai prie išvažiavimo. Suvažiavimo tapo užgirta ir pavesta veikti toliau.

10. Kuopų įnešimai: 15 kp. įneša, kad Apskritys surengtų visoms kuopoms bendrą, kaip tai prakalbas, koncertą ar Teatrą, lankanties po kolonijas, kas atneštų naudą Sandaros kuopoms, įnešimas priimtas ir aptarus palikta kuopų nuožiūrai.

11. 15 ir 32 kuopos įneša, kad Apskritys skirtų atstovą nuo Apskričio į Sandaros busiantį Seimą, su tikslu, kad prigelbėjus sutvarkyti organizacijos reikalus. Įnešimas atmeseta, tik aptarus liko įgaliojimas Apskričio organizatoriui V. Vitukynas atstovauti A. L. T. S. Conn. Apskričių Sandaros busiančiam seime.

12. Kuopų atstovai pareiškė, kad Ohio, Mich, Pa. valstijų Sandaros kuopų Apskrities dovanų tikietais kuopos negali taip duotą trumpą laiką sugrąžinti. Nutarta užbaigti darbą balandžio 30 d., 1924 m. ir nekreipti dėmesį į reikalavimą.

13. Sandaros su kun. Gar-

num bilos klausime, suvažiavimas išreiškė užuojautą Sandarai ir pasižadėjo remti visoms išgalėmis.

14. Nutarta sekantis suvažiavimas laikyti Hartford, Conn.

15. Finansinė sąskaita. Šiame suvažiavime įplaukų ir išlaidų nebuvo. Iš pirmiau Apskr. Išde buvo \$41,00 ir dabar pasilieka apskr. išde \$41,00.

16. Pirm. kvietė visus atstovus energingai dirbti dėl Sandaros organizacijos, ir suvažiavimą uždarė 4:30 val. vakare.

Pirm. Jonas Mikaluskas, Rašt. A. Orantas.

Sandaros Kuopų Veikimas

PITTSBURGH, PA.

Sandaros 84 kuopos susirinkimas neįvyko, kaip buvo žadėjęs įvykti nedėlioj gegužės 4 d., nes nebuvo laiko. Buvo tą dieną laikomas L. P. Draugystės mitingas ir mažai tebuvo atsilankusių Sandaros narių, tad nutarta, kad bus šaukiamas mitingas atvirutėmis. Visi nariai gavę atvirutes malonėkite atsilankyti ir atsivesti po vieną naują narį. Turėsime daug reikalų aptarti ir bus centro seimas, turėsime daug pranešimų.

Turėsime apsarvstyti apie tu dovanų tikietais ir bus tarimų apie pikniką, kad mes turėsime padaryti šį metų gražų pasilinksminimą, kaip nauja kuopa, kad pasirodytume, kad ir mes Penn. ave. lietuviai dar gyvuojame, jau ir mūsų jaunutė kuopelė pradeda geriau gyvuoti, jau turim 27 narius, tik mums reikia nesigailėti savo darbo, daugiau narių prirašyti ir jeigu kas norės prisirašyti prie mūsų kuopos arba iš narių kur persikelti į kitą vietą, arba šiaip norėdami permaitinti adresą, tai kreipkitės pas raštininką šiom antrašu: R. Poplauskis, 2833 Mulberry way.

Jau matome, kad mūsų dovanos pavyks gerai, jau tikietais raižai bėra tai mūsų kuopos finansiškas dalykas pagerės, mūsų tos jaunutės kuopos yra keleto darbščių narių, kurie labai darbuojasi. Vienas narys Jonas Skrebis aukojo kuopai gerą kamėrą arba mašinėlę paveikslams imti, vertės \$40,00. Ir tas draugas darbštus narys, kuris jau ir tu knygucijų turi už visus daugiau pardavęs — jau turi beveik suviršum 7 knygetus pardavęs ir narių prirašė prie mūsų kuopos apie 10. Tai tokiam nariui galima ištarti padėkos žodį. Mes ir visi turim taip darbuoti ir veikti savo tautos ir Tėvynės arba mūsų organizacijos labui. Visos Tautos veikia ir organizuojasi, tai ir mes, lietuviai, negalim pasilikti. Koznam vienam lietuviui yra žinoma, kad jau Lietuva ir dar vis yra neišmanelių žmonių. Tau, lietutuvi, beskaitant lenkų laikraštį užkris lenkų varna ant tavo galvos išles visas tavo smegenis iš galvos. Lietuviai dabar turi skirtis nuo tos varnos ir eiti į burį savo tautos; nebereikia mums tos lenkų vergijos! Susiprask, lietuvi, ateik ir prisirašyk prie mūsų organizacijos Sandaros, o labiausiai

prie mūsų 84 kuopos, tu busi tada tikro ir čysto proto lietuvis. R. Poplauskas...

BALTIMORE, MD.

Iš A. L. T. Sandaros 5 kp. prieš. seiminio susirinkimo.

Bal. 25 d. š. m. įvyko susirinkimas, kuris buvo šauktas per atvirutes. Į susirinkimą, kaip matyti, atėjo tik tie patys, kuriems rupi demokratybė. Viršininčius blankose išbalsavus, t. y. centro prisiūstus, sekė tarimas apie siuntimą į seimą delegato. Nominuota 2, J. Kalinauskas, ir A. Kurelaitis. Išėjus jiems už durų, tapo didžiama balsų išrinktas A. Kurelaitis. Vėliaus buvo plačiai apkalbama organo ir organizacijos reikalai kame tapo pabrėžta 4 įnešimai seimui, ir pasveikinimas su auka \$25,00. Kad kuopa turės nemažai išlaidų tai yra nutarusi turėti šioje va-

saroje net du išvažiavimu, kad atpildžius kasą, nes kasa turi but pinigų pilna, todėl, kad prisijėjus reikalui, kad nereiktų patiemis nariams kolektuotiis dėlko gali kai-kam ir nepatikti, tad truputį patriusikime, o geros valios ir širdies žmonės mus parėms. Šiuose metuos galime drašesni but rengiant išvažiavimus, todėl, kad turime gana rimtų žmonių savo kuopoj, o sykiu ir veikliu. Smagu, kuomet susispietia į organizaciją žmonės su geromis energijomis, darbas — tik laikytis!

Broliai ir sesers! nepailsikime, o darbas nei kiek nepaalsys. Mūsų demokratinė organizacija reikalauja nuo mūsų nenuilstančio judėjimo. Neužtenka pasakyti, aš mėnesines užsimoku. Prie darbo, broliai ir sesutės, o darbas be vaisių nepasiliks.

Kp. Korespondentas.

Liberalizmas ir Katalikybė

Pastaruoju laiku, klerikalai su savo politika galutinai susikom-

promitavę griebiasi visokių priemonių, kad kaip nors pasilaukius. Jie ir ant toliaus jau nuo jų besisalinančią katalikišką visuomenę norėdami palaikyti, skelbia jai visokių nesąmonių. Pastaruoju laiku po Amerikos lietuvių kolonijas bastosi keletas misijonierių, kurie kiek girdisi iš įvairių kolonijų iš sakyklų bažnyčiose vieton skelbti Kristaus mokslą, daugiausiai pašvenčia pludimui pažangiųjų žmonių ir jų spaudos. Buk liberalai esą bažnyčių griovėjai; Kristaus mokslo niekintojai ir iš tikinčio žmogaus plėšiant katalikišką tikėjimą. Girdi, nuo tokių žmonių ir jų spaudos reikia saugotis daugiau negu nuo ugnies.

Tad man norisi arčiaus pažvelgti į tikrą dalykų stovį: ar išties taip yra, kaip misijonieriai arba mūsų kunigėliai iš sakyklų skelbia.

Rimtai pažvelgus matosi, kad tam visam patys mūsų klerikalai yra kaltininkais ir taip išsaina, kad jie patys save muša ir patys rėkia. Juk jau aišku yra kiekvienam žmogui, kad klerikalai patys suvėlė dvasinius reikalus su svietiška politika ir dabar besimurdydami toje dumlyneje kaltina kitus.

Plačiau žvelgdami į tą reikalą, mes turime paimti kaip pavyzdį Lietuvos reikalus. Lietuvoje klerikalai budami didžiūmos balsų susodinti į Seimą arba Parlamentą, viską traukia ant savo kurlalio. Jie pasinaudodami savo didžiūma, sujungė Valsitybę su bažnyčia ir tokiu būdu, Valsitybės Išdas turi aprupinti kunigus algomis, nežiurint, kad jie gauna rėbius atlyginimus nuo žmonių už religinius patarnavimus. Dabar taip išsaina, kad mūsų klerikalai vedami kunigų politikos net du kailius lupa nuo Lietuvos liaudies.

Negana dar to. Kad aprupinti dvasiškiją didelėmis algomis, jie sugalvojo tai, kad dvasiškiją ir jos tarnus paskirsčius į tam tikras kategorijas sulygindami juos su Valstybės įstaigose dirbančiais žmonėmis ir tokiu būdu, dvasiškiis priklausantis toje kategorijoje turi tiesą gauti tokią pat algą (nežiurint kad jis jokį Valsitybinį darbą nedirba) taip kaip ir tas Valsitybės darbe esantis darbininkas.

Pavyzdžiui čia paduodu tas kategorijas, į kurias su kokiais viršininkais yra paskirstyti dvasiškiiai:

XVIII Kategorijoje: Vyskupas, su Žydų arba Gudų reikalų Ministeriais.

XVII Kategorijoje: Vyskupo pagalbininkas, su Respublikos Prezidentu ir kanceliarijos Viršininku.

X Kategorijoje: Vyskupo sekretorius, su kri-

minalio skyriaus vedėju.

XVI Kategorijoje: Generalis vikaras, su gelžkelių direktorium.

XV Kategorijoje: Oficialas, su Valstybės ginėju.

XII Kategorijoje: Teisingumo ir moterystės ryšio ginėjas su Taikos Teisėju.

XII Kategorijoje: Kancleris su Vyriausiu Bugalteriu.

X Kategorijoje: Vice-kancleris, su mokesnių inspektorium.

XII Kategorijoje: Vice-propozitas, su Pašto Viršininku.

VII Kategorijoje: Vikaras, su Vyriausiu sąskaitininku, kriminaliu viršininku I eiliniu ir politinės nuovados viršininku.

XI Kategorijoje: Dekanas, su Kalėjimo viršininku.

IX Kategorijoje: Klebonas, su Miškų urėdu ir apskričio viršininku.

Taigi matome į kokias kategorijas yra išdalyta mūsų dvasiškija. Tik vienas neaiškus dalykas puola akin tai tas, kad mums nėra suprantama kokias pareigas yra einanti butent: "Oficialas," "Teisingumo ir moterystės ryšio ginėjas," "Kancleris," "Vice-kancleris" ir "Vice-propozitas."

"Lietuvos žinių" bendradarbis pastebėdamas tas kategorijas, tarp kitko štai kaip sako:

"Kaip pasaulis gyvas, nėra girdėta kam nors atlyginimas būtų skiriamas ne sulig "specialybės" ar nuopelnu. Jei dabar vikaras ima nuovados viršininko atlyginimą, tai tur but jis jau ganėtinai pribrendęs tam darbui. O mes sakome: "nėra inteligentų, nėra tikrai valstybingų žmonių, kurie krašto gerovę tarnautų, o ne savo kišeniu." Ir nėra ką kriokti. "Specialistų" yra, nesiginčykime.

Gal ponai leistų pridėti prie šio įstatymo projekto mažą pastabėlę, o ve butent kokią:

Visi gaunantieji sulig kategorijomis algas atlieka privalomas tai kategorijai pareigas:

a) Kriminalio valdininko algą imąs, tesispecializuoja vakarais vagių gaudymu, o rytais tikybėnėmis ceremonijomis;

b) girininko algą imąs, ryt pamaldas laiko, po piet eina girininko pareigas ir tt. Tuo būdu turime idealiai sutvarkytą valstybę, kurios piliėčiai visokeriopi "specialistai" ir valdosi patys save, patys sau į veidus muša, patys sau per galvelę glosto. Be visų tų smagybių mes sutaupome begales lėšų, nes visi iki šiol dirbusieji visoki bugalteriai ir policistai dykaduoniai, paleisti, o jų vieton paėmė darbą į savo rankas "neišven-

giama butenybė," kuri ar šiaip ar taip duoną valgys.

Dekoracijos pilnumui reiktų išleisti privalomą įsakymą visiems zakristijonams ir vargonininkams, kad jie turi kasdien po 2 valandas mokyti strategijos, kavalerijos ir kitų mokslų, davatkos, turėtų įtaisyti skauradų orkestrą ir štai mes netikėtai turėtume seniai kai keno svajojamą valstybę su patobulinta armija."

Taigi matote, Parodykite bent vienam klebonui tokią padarytą pastabą, tai tuoj išgirsi šaukiant: "Bedieviai šmeižia katalikus." Na o faktiškai jie patys save prisilygina prie kriminalistų gaudytojų bei nuovadų viršininkų. Argi tai reikia juokingiesnio dalyko, kaip Lietuvos kunigai kad daro, norėdami dyki budami gaut algas? Argi galime daug stebėtis, kad rimtas katalikas matydamas tokias kunigų sorkes sumoja ranka ir pasitraukia prie pažangiųjų žmonių? Reiškia, patys visokiais paskutiniais budais brukasi į visokias valstybines įstaigas ir tuo pačiu sykiu pyksta, jei kas padaro jiems teisingas pastabas. Argi pažangūs laikraščiai yra kalti, jei patys kunigai save stotasi ant juoko...

Vienok, nežiurint, kad Lietuvos dvasiškija ir yra susibrukus arba paskyrstyta į kategorijas, bet vistiek jie jaučiasi savyje ką tokio neramaus ir turbut nujaucia, kad laikui bėgant pakils žmonių susipratimas ir kartais juos paprašyti pradėti eiti pareigas sulyg kategorijų. Klerikalų politikai pradėjus smukti, jie jau pradėjo griebtis kitokių būdų kad kiek pasilaikius, štai šiomis dienomis gavau laišką nuo savo tėvo iš Lietuvos, kuriame tarp kitoko rašo:

"...Lietuvos valdžia jums gerai yra žinoma, kad klerikalų rėnkose Rinkimuose juos palaike daugiausiai špitolninkai, davatkos, moterys bei senukai. Ji jaunimas toli gražu kitaip pradeda žiūrėti. Klerikalai matydami, kad jais priaugus jaunimui jie gali greitai laiku galutinai žlugti, tai dabar pradėjo organizuoti naują partiją, kur kaip ant svieto gyvenu dar tokios partijos nesu girdėjęs, tai "Svenčiausio Sakramento Partiją." Ta naujoji "partija," tai yra tikra kunigijos armija, kuri turi tikslią ginti vientikių jų reikalus. Ją daugiausiai remia davatkos bei moterys su senukais, o jaunesnieji tai juokus krečia ir davė jai vardą: "Skapų Draugija." Argi tai klerikalų ne ant šiderstvos save pasištatydas?

Jei ku klerikalams rupi katalikiškas tikėjimas apsaugoti ir švariai užlaikyti, tai lai jį laiko bažnyčiose, bet nekiša ten, kur jam ne vieta. Tada taip vadina mi liberalai jo nekludys. Bet kada pasikėlė savo ilgus skvernus brenda į svietiškos politikos dumblyną, tai netik kad liberalas arba vadinamas bedievis, bet sykiu ir rimtas katalikas turi tiesą nutverti už ilgųjų skvernų ir pasakyti, kad tikėjimas turi buti bažnyčioje.

Iš to visko mes matome, kad klerikalų draudimas skaityti progresyvius laikraščius kaip tik yra tas tikslas, kad nuo katalikiškos visuomenės užslėptų jų darbėlius ir kad tą katalikišką visuomenę sužinojus kartaits juos nepalikytų. Lai mūsų dvasiškija nekiša nosį kur jai ne vieta, jos niekas nekludys. Bet kada lenda kur tik galima, daro valstybei skriaudą ir tuo pačiu sykiu galies gyventojams krauna vargo našta, tada kiekvienas turime teisę pastebėti ir persergėti visuomenę.

GIRKALNISKIS.

Sandariečiai! Perleidę savo Organizacijos Dešimties Metų Sukaktuvių Seimą, stokime į energingą darbą visi kaip vienas. Mokslas, Apšvieta ir Demokratinė laisvė, tai mūsų siekis.

LIETUVOS ŽINIOS

DIDELI POTVINIAI KLAIPĖDOJE.

Naktį iš 4 į 5 bal. dieną vanduo beveik visu metru pakilo. Vanduo toliuskuojas beveik po didžiąją rinkos aikštės pusę. Begšiuose (Šilutės apskr.) laukininkui Pluninui vanduo nunešė visą arklydę.

"Potvinio Komisija", susidedanti iš krašto direktorių: Bochetto, Birškaus ir Panarso vakar atvyko į Šilutę ir tuoj išvažiavo apžiūrėti vandens apsemtų vietų. Bismarko kolonija ir Juodkrantės nuo potvinio labai nukentėjo. Per Bismarko kolonijos šilų plentą bėga vanduo, net pėstieji nebegali išeiti. Beveik visos trobos Bismarko kolonijoj ir Juodkrantėje paskendę vandenij. Didelėmis pastangomis pavyko baldus ir gyvulius perkelti į aukštesnę vietą, bet yra pavojaus, kad vanduo ir tenai juos pasieks. Dar blogiau busia, kad išsijudinsias ledas, nes dar jo dideli plotai vietoj tebesilauko. Bismarko kolonijoj be pertraukos darbuojasi 8 pontonai, kurie gabena žmones, gyvulius iš pavojaus vietų. Pavojus grėsia dar šaudyčiams, Jonaičiams, ir Karceviškiams iki Plaškių. Bijoma, kad išsijudinęs ledas ir triobas nusinėš.

Į Šilutę jau atvyko iš vandens apsemtų vietų 50 pabėgėlių. Potvinis iki šiol jau daug pridarė nuostolių. Kai kur vanduo pasiekė gyvenamųjų trobėsių langus. Galvijus kai kur reikėjo išgelbėti pro stogą. Užtvinus namams gyventojai vaitims aplėdo juos ir bėgo į aukštesnę vietą. Galimas dalykas, kad potvinis dabar jau bus pasiekęs savo aukščiausio laipsnio ir kad vanduo veik pradės nusekti.

("Liet. Žin.")

KAUNAS.

Šiomis dienomis Kauno kriminalinė policija sulaukė vieną žinomą vagį. Tardant vagis prisipažino, kad jįsai pasikasė po kunigo T. Žilinskio (Aleksote) butu ir grąsindamas ginklu atėmė iš jo apsiaustą. Vagis papasakojo, kad jįsai su savo draugais, 6 dienas kasė žemes po kunigo Žilinskio butu. Išbrovę į butą rado tik 3 apsiaustus, kuriuos ir pasiėmė. Jįsai verkė, sakydams, kad 6 dienas taip sunkiai dirbęs jokios naudos neturėjo ir dabar reikia dar papulti kalėjiman. Bet verksmai nieko negelbėjo ir jį tuojau nugabeno Kauno kalėjiman.

Riaušės šančių bažnyčioje.

Verbų nedėlioj balandžio 13 d. šančių bažnyčioj įvyko tarp lietuviškai ir lenkiškai kalbančių lietuvių "kivirčas." Buvo taip: šančių visuomenės organizacijos anksčiau buvo pasiuntusios prašymą vyskupui, prašydamos lenkų kalba pamaldas leisti iki 9 val. ryto, gi vėliau lietuviškas. Prašymas nebuvo patenkintas. 13 IV pradėjo chorai giedoti kartu abiem kalbom. Išgirdęs tai klebonas paliko bažnyčią ir išėjo. Parapijonys labai nerimauja ir padavė kitą prašymą Vyskupui, prašydami kitą kleboną duoti.

Vidaus Reikalų Ministerijos pranešimu, Sveikatos Departamentas atspaudino egzaminų programą ir taisykles medicinos felčerio teisėms įgyti. Suinteresuotijei asmens gali kalbamąją knygelę gauti Sveikatos Departamente už tris litus. Seimo finansų komisija priėmė vyriausybės sumanymą per trejus metus sujungti gelžkeliais Klaipėdą su Amaliais ir Kazlų Ruda. O taipgi pastatyti centralines gelžkelių dirbtuves.

("Liet. Žin.")

"THE LEAGUE"
Published Every Thursday at South
Boston, Mass.
by the
**LITHUANIAN NATIONAL
LEAGUE OF AMERICA,
VINCENT J. SZLIAKYŠ
Editor.**
**K. J. PAULASKAS
Business Manager.**
27 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS
SANDAROS
Savaitinis laikraštis
Leidiamas kas ketverias
Prenumerata turi būti apmokama
4 viršaus. Prenumeratos metas skai-
lesni nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Mo-
ney Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
" " " Kanadoje \$2.75
" " " (Užsieniuose) - \$3.00

Entered as Second - Class Matter
January 14, 1914, at the Post Office
Boston, Massachusetts, under the Act
of March 3, 1879.

Apžvalga:

PO SEIMO.

Pradžią A. L. T. Sandaros Dešimtiesis — Jubilėjinis — Seimas buvo vienas iš didžiausių ir pasekmingiausių Seimų. Prieš Seimą buvo susirinkę daug nesu-
sipratimų ir priešingų nuomonų, atmosfera tarsi buvo pilna elektros, tarsi tik lauk žaibo spiantis iš vieno kampo kitan. Bet kad šmet suvažiuojo įpatinai išmintingi delegatai, tad Seimas buvo vienas harmoningiausių.

PRIETIKIAI SU VALSTIEČIAIS LIAUDININKAIS.

Nors oficialiai Sandariečiai ir Valstiečiai Liaudininkai yra tarpiai susigimniai, bet praktikoje tarp jų nėra ganėtinai susizinojimo. Tą jaučia ir vieni ir kiti, ir slapta kaltina vieni kitus. Pereitame Seime tas klausimas buvo iškeltas viešumon ir padaryta žygiai, kad susitartinimas būtų didesnis ir nuostirderis, kad vieni su kitais nuolat pasidalintų žiniomis ir jausmais, kad būtų konfidencialiai vieni kitoms pranešimai visuose reikaluose, persigerėjimai ir informacijos apie visokius atvykstančius Amerikon iš Lietuvos kolektorius ir agitatorius. Sandariečiai tikisi iš Valstiečių Liaudininkų pranešimo apie kiekvieną iš Lietuvos išvažiuojantį asmenį, kurs vyksta į Ameriką ar pasipinėgauti ar pagaguoti, kad mes žinotume, ką turime pasitikti — draugą ar priešą. Kas bus jų draugas, tas bus ir mūsų draugas, ir jie galės pasitikti, kad nebus paramos iš mus pusės tiems atvykčiams, kurie yra jų nedraugai.
Kito dalyko, ko Sandariečiai tikisi iš savo bendraminčių Lietuvoje, yra tas, kad jie per daug nesidraugaus su tais Amerikos gaivalais ar asmenimis, kurie yra mus nedraugai.
Ko Valstiečiai Liaudininkai tikisi ir lukuriuoja iš mus, jie patys praneš mums konfidencialiuose susisėsimuose. Kada toki artimi ir nuoširdūs ryšiai susimegzs ir nebus matyti koketavimo su tais, kurie nėra mus draugai, tada abiems pusėms bus daugiau naudos. Tada dings ir tie iš kaikiurių užkampių kuždėjimai eiti kontaktan su kitais kokais gaivalais.

STUDENTŲ INCIDENTAS.

Vienas iš nemaloniausių perieitų metų įvykių buvo su Neo-Lithuanijos studentų atstovais. Kilo už juos daugybės tuščių ir bereikalingų ginčų, ir vis per tai kad apie juos nebuvo laiku pranešta. Organizacija, kurią tie studentai atstovauja, nėra "mūsų šėi" tad jei laiku apie tai būtų sužinota, niekas iš sandariečių nebutų įsikinkę į jų vežimėly. Niekas tiems studentams kelio nebutų pastojęs, jiems

trukdymų iš Sandariečių pusės nebutų buvę, bet ir vadovaujančios rolės jų kolektose sandariečiai nebutų emę. Butų visas išėję švelniai, normaliai, abiem pusėms daug maloniai, nę kad dabar kad atsitiko. Visi tie nemalonomai ir ta daugybė bereikalingai išlietos tulžies butų išvengta, jei tik mus vienminčiai nors atvirute būtų mums pranešę, ką manyti apie naujai atvykstančius kolektorius.

VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ PASVEIKINIMAS.

Atėjęs ilgas pasveikinimo ir informacijų laiškas nuo Valst. Liaud. Sandaros Seimui aptildę daug neramumo ir sulaikę tuos, kurie pakampėse kuždėjo apie jieškiojimą "kitų konjunktūrą." Reikia pasakyti, kad atviro pasiulymo atsimesti nuo Valstiečių Liaudininkų iš niekur nebuvo, vienok buvo rugonių, kad anie permaži paiso apie mus. Net kaikiurių kuopų buvo įnešimai, kad paprašyti Valst. Liaud. nesidraugauti su mūsų nedraugais. Perskaičius Valstiečių laiška, upas Seime daug pagerėjo, ir kilo viltis, kad ateityje išnyks ir mažieji nesupratimai.

PAAIŠKINIMAS DEL STUDENTŲ.

Iš kaikiurių A. L. T. Sandaros viršininkų Seimas pareikalavo pasiaiškinimo, dėlko jie pasikinę ne savo partijos žmonėms rinkti pinigus. Vieni atvirai, kiti labai diplomatingai teisinosi, bet visi maždaug nurodinėjo, kad tai padarė per nežinojimą, kad juos siviliojo gerb. J. Vileišio ir Balučio rekomendacijos ir pervėlus, už pusterčio mėnesio pranešimas nuo Valstiečių ir Mokytojų Prof. Sajungos, kas ištikrųjų ta Neo-Lithuania yra. Seimas pagalastavo, kad Lietuvoje nėra papročio išduodant valstybinius paliudijimus aiškiai paženklinti, kad jie yra valstybiniai, o ne asmeninės rekomendacijos. Tik vienas iš "pasiteisinančių" pareiškė, kad jis nemano teisintis ir kad ir toliau jis rems studentus; jis dągi tarė pagyrimo žodį ir Pažangos partijai. Nors visi kiti atstovai gerai žino, kad pažangiečiai yra dvarponių ir didžturėčių partija, gi Sandariečiai užtaria už darbo žmones ir už ukinkus, bet ir po šio "pasiteisinimo" nieks nieko nesakė ir tokį pasiteisinimą "priėmė."

AR ŠIUOS METUS BUS GERIAU?

Pernai metų laikraštinkų susivažiavime "vidurinės srio-vės" laikraščiai pasizadėjo remti A. L. T. Sandarą ir prisilaikyti jos principų, vienok to pasizadėjimo neišpildė. Tie pašaliniai laikraščiai daugiausia suirutę ir padarė, kad kilo ginčiai dėl studentų, Nors Sandaros Centro Valdyba pareiškė aiškų (ir kaip dabar jau visi mato — teisingą) nusistatymą link studentų, kaikiurie iš tų pasizadėjusių laikraštis Sandaros disciplinos laikraštų emė eiti priešingai Sandaros nusistatymo. Pasizadėjo buti draugai, gi elgėsi kai priešai. Jei jokių iš jų pusės pažadų nebutų buvę, tai organas "Sandara" būtų jiems griežčiau atsakius, gi kaipo "draugams" daug nutylyjo, "dėl šventos ramybės." Reikia pasitikti, kad po naujogo laikraštinkų suvažiavimo, kurs buvo Worcester, Mass., geg. 10 ir 11 dd., redaktoriai, padarę naujus pasizadėjimus, labiau jų laikysis ir daugiau nedarys meškos patarnavimo A. L. T. Sandarai.

LAIKRAŠTININKŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Šių metų laikraštinkų susivažiavimas, kaip minėjome, buvo Worcester, Mass., perėitą šeštadienį ir sekmadienį, gegužės 10 ir 11 dd. Apie jo bėgi skaity-

tojai sužinos iš protokolo, kuri patalpšime, kaip tik jo susilauksime.

TMD. SEIMAS.

Prie A. L. T. Sandaros Seimo, apart laikraštinkų, buvo ir TMD. Seimas. Kol apie jį dažnosite ir protokolo, tuo tarpu pranešame, kad Seimas už organą vieton "Sandaros" išsirinko sekantiems metams "Dirvą."

AMERIKIEČIAI IR AMERIKOS KAPITALAI LIETUVOJ.

Kai tik buvo paskelbta Lietuva laisva ir nepriklausoma, tuojau pradėjo plaukti iš Amerikos lietuviai, vieni atlankyti savo tėvynės Lietuvos, kiti pažūrėti kaip atrodo Lietuva perleisus didžiausias karo audras, treti, kad statyti naują gyvenimo budiną ant nuožmių karų padarytų griuvėsių, žinoma su trečiaisiais grįžo nemažai ir Amerikos kapitalų.

Tiktai viena nelaimė kadangi mūsų tautiečiai Amerikos lietuviai su parvežtais į Lietuvą kapitalais nevisi sugėbėjo tinkamai pasielgti, arba kaip sakant juos sunaudoti. Lietuviai atviejai gyvendami Amerikoje, žinoma, nelingvai dirbdami ir nutraukdami vieną-kitą kąsnį nuo savo burnos sutauptę kitas ir apie du tris tukstančius dolerių, kurie parvežti į Lietuvą padarė nemažą skaičių pinigų, tuomet vokiškųjų markių arba Lietuvos kaip buvo vadinama aukseinai. Bet gaila kad jie sykiu su savimi ir pinigais neparšivežė mokslo, amato, kur jiems tas parvežtas kapitalas būtų nupelnęs dvigubą ar trigubą kapitalą. Amerikoje gyvendami lietuviai jie nėra pratę lankyti kokių paskaitų (kursų) arba vakarinių mokyklų, kurių Amerikoje yra visa eilė kiekviename mieste. Bet jie Amerikiečiai lietuviai, išlikę nuo sunkaus darbo kopirmiausia traukdavo į šmuklę ant atsiverimo, ir taip laikas nuo laiko priprato ir prisizūrėjo į smuklininkus, kad Charlieui ir Georgiui gerai biznis sekasi, girdi, sako "dėlko man neužsidėti saliuo, Charles saliuą pradėjo su \$200, o aš turiu \$2000. Jeigu jis nesubostijo tai aš nę to tiek..." Ir žinoma, taip nusižurędami vienąs į kitą lietuviių didžiama ir virto karčiarninkais negu kitokiais, kaipo pirkliais, bankininkais, ar pramonininkais. Ir, žinoma, tuli, kurie turėjo ploną liežuvelį ir gerą apskurumą apie girtuoklius iš to gerai pasinaudojo, bet tuli neturędami ar nenorędami turėti prielankumą girtuokliams, susiprato klaidą padarę, užsidedo panašią įstaigą.

Kuomet Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma šalis nemažai Amerikiečių lietuviių grįžo iš Amerikos jų tarpe buvo didelė dalis ir buvusių Amerikoje karčiarninkais tik nepraturtėjusiais, kurie griebėsi karčiarnių steigti ir Lietuvoj. Ir taip karčiarnės visokiais vardais kai grynai po lietu pradėjo dygti Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje, Joniškų ir kitur, o dirva toms įstaigoms buvo plati, nes leidimus ant karčiarnės buvo galima gauti kad ir Čikin kupe, nebuvo žurima įstaigai namo tinkamumo, žodžiu sakant, Šiauliuose pridėjo tiek daug karčiarnių, kad dabar vos pusę beliko. Tas pats atsitaikymas buvo ir kituose miestuose ir miesteliuose.

Amerikiečiai kaip sakiau, kurie grįžo iš Amerikos Lietuon, kan nepadėti jai atsistatyti, bet, tik iš jos skurdo pasinaudoti. Tie lietuviai save labai apvydė ir didelę klaidą padarė, prarasdami savo sunkiai uždirbtus cen-

tus ir patys patekti į skurdą.

To viso nepasisekimo priežasnis buvo tame, kad Pasaulinis karas kaip kitas šalis; taip ir Lietuvą suvargino ir beveik sunaikino daugelį gyvenimų, sugriovė trobėsius ir tt. Taigi pasukinkus ir kitus žmones pinigų buvo permaži, kad atliktų išleisti prabangos įstaigoms, paskaikiuos spekuliantus kad ir buvo — tai vis tiek tie vieni neįstengė išlaikyti visų "lietuviškų restoranų" arba "puikių užėigų" su "gerom rodom" ir "traktiernių su visokiais gėrimais. Bet dar labiau pastumėjo tų įstaigų savininkus prie nusmukimo laipto, tai žlugimas vokiškosios markės, kuri Lietuvos valstybės buvo vartojama "Auksinu."

Ir taip begyvendami Lietuvoj amerikiečiai lietuviai pasijuto atsidurę labai keblam padėjime. Jie pas ukinkus persisamdyti tarnauti nebenorėjo eiti, girdi, sarmata amerikiečiui biznieriui eiti už berną, geriau Amerikoje pasikarti, bet ne Lietuvoj arti!. Jie griebės kitokių priemonių vieni išsipa davę savo likusius daiktus susikrapštę keletą dolerių ant kelio išdumę atgal į Ameriką keikdami Lietuvą ir jos valdžią. Tuli neturędami giminių Amerikoje, kas sušelpia pinigiskai dar tebeskursta ir tebeikiečia Lietuvą.

Bet iš paskiaus grįžusiųjų iš Amerikos pasirodė kur kas kita: vėlesnieji grįžo ne karčiarninkai, bet priešingai — žemdirbiai ir pramoninkai. Jie matė kaip klojas pirmiems jų draugams, jie nebkibo prie prabangos įstaigų, nors ir jie grįžo ne su ta idėja, kad pastumėti Lietuvos žmonių prie absurdo, bet su ta idėja, kad šalį kultūrinti, švieti ir padėti jai atsistatyti iš pasaulinio karo griuvėsių. Tie vėlesnieji sveičiai grįžusieji užpuko Lietuvoj žemės, dvarus ir įsteigė pavyzdingus ukius; kur žemė apdirbama mašinomis, kur augalai auginami amerikoniški, kolandiški ir švediški, kur žemė ariama "Fordsonais," kur vienam iš jusų teko nevieną Fordsoną Detroit, Mich, padaryti. Taipgi apie Kauną iš ukinkų jau ne vienas turi ir Fordo automobilį, vis tai ačiu pasi-dėkvojojant, amerikiečiai, ne karčiarninkai, bet ukinkinkai. Tolesniai iš pramonės srities kiek man važinėjant teko sužinoti pramonės įstaigos dygsta kai grybai po lietas datonos vis amerikiečių protu ir kapitalu. Dabar šių metų per vieną vasario mėn. buvo inkorporuota apie 20 fabriukų, iš kurių pažymėsiu amerikiečių statomas. Linų verpykla ir audykla ant Juros upės prie Tauragės, B-vė "Rubas." Vilnų karšykla ir verpykla J. Gulbės Biržuose, Vilnų verpykla Garliavoje, B-vė "Vilna," Mechaninės avalinės d-vė Visgerdiškio Kaune. Toliaus kitos amerikiečių pas Meškučių stotį garo malunas ir lentpiuvė, taipgi cemento šuliniių ir doklotų išdirbystė. Kazokuose amerikiečiai nupirko nuo dvarponės Alzupienės 2 dešimties žemės su triobėšiais ir sudęsusiu vandėrinu malunu ir tvenkiniu, kur yra įsteigtas garo malunas, taipgi manoma atnaujinti ir vandens maluną.

Vidgiuose Joniškio valsčiaus, Bačionio garo malunas ir lentpiuvė — taipgi manoma steigti ir vežimų išdirbystė Jauneikiuose, Joniškio valsč. Garo malunas naujas pastatytas, priklausas Ignui ir Viktori Mačiuliams. Tuomet laiku veikia vien tik garo malunas, nuo rugpiučio mėnesio manoma paleisti veikmę, lentpiuvę ir mechanikos dirbtuvę taisymui garu kuliamųjų mašinų ir žemdirbystės įrankių, dirbtuvei visos sunkiosios mašinos pargabentos iš Vokietijos. Slepsnuose B. Stokaus garu kul. mašinos. Budraičiuose prie Skaisgi-

rio miestelio garo malunas, lentpiuvė ir garu kulamosios mašinos ir kiek daug kitų pramoniių vis amerikiečių kapitalais įsteigtos.

Taigi dar kartą turiiu priminti: amerikiečiai grįžkite Lietuon su kapitalais, bet sykiu su mokslu ir amatais. Lietuvoj reikalingas kapitalas ir geri specialistai amatninkai.

Kaštanas J. M.

ATSISAUKIMAS.

Gerbiamoji "Sandaros" redakcija nuolankiai malonėčiau patalpinti mano šį atsisaukimą.

Buvau gabus prie visokių techniškų darbų, mylėjau chorą ir muziką; patarnaudavau, neskiriant, visokioms draugystėms ir vestuvėms. Buvau vedėju juozapiėčių orkestro. Atsitiko, jog naikyvnę turėjome vestuvėse nepatogią, taip, kad suputė vėjas mus du griežiku, Kriauciūnų ir mane. Anas šiaip taip išsigydė; mane suparaližiavo išlgai vieną dešinę visą pusę, nevaldau dešinės rankos ir kojos visų sąnarių, bus jau dešimti metai. Sumaniu dėl išlaikymo savo šeimynėlės ir savęs — 3-jų asmenų išsirašyti iš Vokietijos ratukus (vežimėly) valdomą su viena ranka, kuriuose išisprendę galėčiau pavažiuoti nors po miestą malonėdamas išmaldos. Tie ratukai kainuoja su prisiuntimu 600 litų, 300 litų, ačiu, gavau iš Brooklyno nuo Tautos Fondo, bet apsirikau, už tris šimtus litų man neduoda, stoka pinigų. Panevėžio gyventojai suvargę, nes laike karės išdegę Panevėžys ir Ferma, todėl pašalpos sunku gauti. Dėl manęs reikalinga da 300 litų, pagal patarimą J. Vairaičio, Aižino ir kitų miesto piliečių kreipius prie brolių amerikiečių ir nuolankiai malonėčiau sušelpkit mane aukomis nors po penktuką, kad kaip nors įgyčiau da 300 litų. Gerbiamieji broliai amerikiečiai, sušelpėte daugumą mūsų suvargusių lietuviių, neatsisakėte nuo mielaširdingo darbo, išgirskite ir mano šauksmą. Nuolankiai malonėčiau ir kitų redakcijų patalpinti šį mano atsisaukimą ir laike susirinkimo draugysčių po keletą centų prašau sumesti dėl mano parėmimo gyvasties, už kurią busių dėkingas pakoliai gyvensiu.

Aleksandras Jasinskas.

Aukus meldžiu siųsti ant šito adreso: Panevėžys, Kauno rėd., Stoties gatvė N 13, Aleksandrui Jasinskiui.

Panevėžio Miesto Valdyba liudija, kad pil. Jasinskas Aleksandras gyven. Panevėžyje, Stoties gatvė Nr. 13, tikrai yra paraližuotas ir negali vaikštinėti.

Už Miesto Burmistrą
Aižinas Pranas.
Sekretorius
J. Varevičius.

1924 m., bal. 26 d.

Panevėžys.

Antspauda.

VAIKŲ DARBAS PAVASARĮ IR VASARĄ.

Daugumai žmonių vasara reiškia labai daug dalykų. Mieste gyvenančiam, ilgesnius pasi-linksminimui vakarus po sunkaus darbo dienos, arba sodinimus mažų darželių, išvažiavimus į laukus. Miesto vaikui, reikia ilgų atostogų ir daugiau nieko nedaryti kaip žaisti.

Bet daugumai vaikų gyvenančių kaimuose ir priemiesčiuose mokyklos baigiasi anksčiau negu miestuose; Ir tie vaikai nevisuomet gali atstogomis pasidžiaugti. Kaimai, kurie turi ilgiausias atostogas tai tokie, kur darbas skaitomas vaikams daug reika-

lingesnis neg mokslas, ir žaidimo vertė nesuprantama.

Kaikuriuose vietose, kur auga vata mokykla tėsiasi tiktai tris mėnesius. Ir per tą laiką mokykla labai įregulairiai lankoma iš priežasties buvimo daug darbo ant ukių. Didesnė dalis vaikų gyvenančių tokiose vietose yra toli užsilikę moksle.

Vaikų darbas vatos laukuose prasideda pavasarį — apie vasarį — tada vaikai dešimties ar dvylikos metų senumo, ir kartais mergaitės, esti atimami iš mokyklų. Nors tėvai šių vaikų ir nujaucia, kad vaikams dirbti negerai, bet jie remiasi ant jų pagelbos, nes neišsigali samdyti darbininkų.

Vietose, kur auga kviečiai mokyklos laikas ilgiau užsitėsia, kartais aštuonius mėnesius. Bet ic čia vaikai netenka mėnesio ar daugiau mokymosi laiko. Ir tai ne iš priežasties, kad turi dirbti, — blogi keliai, blogas oras ir liga yra svarbios priežastys — bet tokioje vietoje, kur staigios pusnįs padaro negalima matyti kur eiti, ir kur tirstantis sniegas žiemai baigiantis paverčia laukus ir kelius į ežerus, ten yra didesnis reikalumas lankyti mokyklą atėjus gražiam šiltam orui. Bet kaip tik pradeda keliai ir laukai apdžiuti, prasideda žemės arimas, ir tai, paprastai, pavedama vaikams daryti. Jis nereikalauja didelio sumanumo ir mokslo, bet yra sunkus ir pavojingas.

Po arimo seka akėjimas ir sodinimas ir prie šių darbų vaikų pagelba panaudojama. Ir taip ukių darbas taip užima visas vasaros dienas ir atima vaikus iš mokyklų kol žemė užšala ir nebegalima ant jos bedirbti. Nors miestuose yra įstatymas, kuris gina sunkų darbą vaikams neturintiems 16 metų, bet nekreipia ma domė visai į tuos vaikus, kurie dirba ant ukių, net tokie jauni kaip 8 metų. Dauguma jų sužeidžiama vartojant ukių įrankius arba prižiurint gyvulius.

Tiesa, yra daug naudos vaikams dirbantiems ukėse, nes jie fiziniai tvirtėja ir gauna daug tyro oro. Ir nėra jokio klausimo, kad jiems priduođa daug džiaugsmo ištukti iš uždarytų kambarių ir susidurti su žeme. Bet ilgą, karštą vasarą reiškia nepertraukiama darbą iki lapkričio. Kada neužaugusio vaiko darbas yra naudojamas vientiek uždarbiui, o ne išsivystymui ir mokymui, jis negauna labai tinkamo darbo. Kaimas yra puiki vaikams vieta. Bet turi savo problemas vaikų auklėjimui lygiai taip pat kaip ir miestas.

Įvairios žinios.

VOKIEČIAI STEBISI IŠ PRANCUZIJOS RINKIMŲ.

BERLYNAS, geg. 12 d. Vokiečiai negalėjo tikėti savo akimis, kad jie skaitė žinias apie radikalų laimėjimus Prancuzijos rinkimuose. Tik į pavakarį kaikiurie išdrįso kalbėti, kad dabar jau turi gristi Poincarė valdžia ir jo vietą turi užimti Briand ar Herriot.

Laikraščiai susilaiko nuo pasargų. Kairieji ir valdžia laukia daugiau žinių apie Poincarė žlugimą, gi dešinieji nelabai džiaugiasi iš galimybės Poincarė kritimo, nes jie tada negalėtų taip drąsiai agituoti vokiečius prie atsikeršinimo karės.

KLaidos PATAISYMAS.

"Sandaros" 18 No. paskelbime aukų įvyko klaida. Ten yra pasakyta, kad A. Makarevičius yra aukojęs į Apsigynimo Fondą — ištikrųjų gi tai ne A. Makarevičius, tik geras ir darbštus sandarietis ir praklinus lietuvys A. Mickevičius paaukojo į Apsigynimo Fondą \$7.00. Šiuomi tą klaidą pataisome.

Kazys ir Dėdė



—Klausyk, Kazy, pasisakyk, vaike, iš kur tu dabar pareinai taip vėlai?..

—O kagi, Dėde, norėjai nuo manęs?

—Aš, vaike, tavęs jieskojau visur ir niekur surasti negalėjau, maniau, kad tu kur pas mergas buvai išėjęs..

—Visai ne, Dėde. Aš turėjau svarbių reikalų tai ir būvau išvažiavęs.

—Aš, vaike, žinau tuos svarbius reikalus. Kasgi jaunam gali būti svarbesnio, kaip mergos. Tad ir tu, vaike, ar gysies, ar ne, vistiek jau tave sugavau.

—Aš, Dėde, visai nematau reikalo gintis, kad ir pas merginas bučiau buvęs, bet faktiškai, tai būvau mūsų Organizacijos Sandaros Dešimtajam Seime, kurį laikėme šią savaitę.

—Na tai ką jus ten svarbaus nuseimavote?

—Labai daug, Dėde. Suvažiavo didelis skaičius mūsų darbuotojų iš visos apylinkės ir iš tolimų kolonijų, visi bendrai apkalbėjome kaip savo organizacijos reikalus, taip ir Lietuvos reikalus, kad kiek galima daugiausiai pasidarbavus kultūros dirvoje ir kiek galima daugiausiai prisidėti prie Lietuvos kultūrinio pakėlimo.

—Mes, vaike, šovaitė atgal taipgi turėjome savo švento Juozapo susaidės suvažiavimą, mes taipgi galvojome, kiek tik kuris proto turėjome, kad kaip nors pasilaikius. Bet, kaip pasirodo, tai į mūsų susaidę žmonės visai nenori rašyti ir aš nežinau, kaip bus. Aš, vaike, manau, kad ir su jumis bus taip pat.

—Aš, Dėde, visai ką kitą matau. Jusų Juozapininkų draugijai buvo tinkamas gyvenimas tik tada, kada Lietuvai dar nebuvo laisva. Tada, sulyg jusų programo, žmogus turėjo tik melstis ir Dievui pavesti savo vargus. Gi dabar visai kas kita. Kada mūsų Tėvynė Lietuva atgavo laisvę, kada ji pradėjo savistovų gyvenimą, tai reikalauja visai ką kita. Mes, Sandariečiai, šiandien kaip tik ir einame šių dienų žmonijos gyvenimo programo keliu. Mes matom svarbiausią užduotį tai kad kiek galima daugiausiai plėsti Lietuvos kultūrinį darbą, mes žengiamo prie to, kad Lietuvoje klesėtų pilnutėlė laisvė kiekvienam ten gyvenančiam žmogui. Reiškia, mes gyvename šį iandienais žmonijos gyvenimo reikalais ir mes napaliauname siekę prie to. Nežiurint kokios Lietuvai pasitaiko gyvenimo valandos: sunkios ar lengvos, mes visados pasirengę jas pergyventi ir su energija, su pasišventimtu varome savo darbą pirmyn. Gi šiandieną, kada apvaikščiojame savo organizacijos sukaktuves, tai, beabejo, visi stosome dar su didesne energija darbuotis ir pilnai tikime, kad greitu laiku kaip mūsų,

draugų Lietuvoje pastangomis, gyvenimas nušluos nuo kelio visas šiukšlias, kokios dabar painiojasi, ir Lietuvoje aukščiausiai iškilis Laisvos Demokratijos vėliava, po kuria kiekvienas lietuvis galės liuosai atsikvėpti ir gyventi džiaugdamis gyvenimu. Tą permato ir kiekvienas rimtai mąstantis lietuvis, nes mūsų eilės kasdieną didėja ir mūsų veikimas plėtojasi.

—Kaip man, vaike, atrodo, tai ir mes rodos dirbame gerą darbą.

—Taip, Dėde. Jus dirbate gerą darbą, bet toli gražu ne visai Lietuvai, tik vienai žmonių luomai, tai yra kunigijos arba Romos politikos gerovei. Tik patimk, Dėde, ir paskaityk pažangią spaudą ir valandėlę gerai pagalvok ir tada galėsi persitikrinti.

—Aš, vaike, bedieviškų gazetų neskaitau ir neskaitysiu.

—Taigi matai, Dėde. Neskaitai gerų laikraščių, tai ir nežinai tikrojo gyvenimo reikalų. Jei paskaitytum, tai matytum, kad ir pats pradėtum abejoti ir persitikrintum, kur yra teisybė.

—Tai tu, vaike, sakai, kad teisybė jusų pusėje?

—Nereikia, Dėde, nė sakyti. Tą turi suprasti kiekvienas žmogus. Musų darbai atsako už viską. Ir ačiū mūsų pasirinktam darbų keliui, kasdieną vis didesnės ir didesnės žmonių minios mūsų darbui supranta, mūsų eilės didėja ir greitai laiku galėsim pasiekti savo tikslą.

—Aš, vaike, visgi nenoriu tikėti, kad jus gautumėte viršų, bo mes, vaike, irgi nesnaudžiam.

—Taip, Dėde, kol Lietuvoje gyvens dabartinė žmonių karta, tai yra senoji karta, tai sunku bus juos atvesti ir parodyti tikrąjį gyvenimo kelią. Bet kada priaus naujoji karta, kuri dabar lanko mokslaines, ji nepakęs tas užsilikusias senos gadyinės liekanas. Ji nejieškos kokių gyvenimo gerybių galvą užvertus padangėse, bet žiurės, kad čia ant žemės būtų sukurtas tikras geras gyvenimas. Ji tada paims mūsų darbų programą, ji eis mūsų jau pramintu taku. Tad šiandieną ir turi būti mūsų didžiausios pastangos, kad kiek galima daugiausiai ką gero sukurti busiančioms kartoms, kad jos su pasigėrėjimu galėtų paminti mūsų darbus.

—Kaip aš matau, tai, vaike, mums bus bėdos. Bo mūsų susaidės gazetą jau niekas nenori skaityti ir jokiū budu negali pribabinti. Nors ir bažnyčiose draudžiama skaityti bedieviškas gazetas, bet žmonės tie bedieviški jusų raštai kaip kokis magnasas traukia ir vistiek skaito.

—Tai matai, Dėde. Tas faktas parodo, kad žmonėms jau nusibodo tonoti tos nežinystės klane. Jie veržiasi prie mokslo ir tą mokslą tikrojo gyvenimo nušvietimą kaip tik jie randa naudin-

guose laikraščiuose, kuriuos vadinai "bedieviškais". O kada mes tą viską matome, tas mums pridūda daugiau energijos varyti savąjį darbą pirmyn dar su didesniu pasirijimu. Dabar, perleidę savo Seimą, mes, Sandariečiai, dar su didesne energija imsimės už darbo ir aš pilnai tikiu, kad mūsų tikslas galutinai bus atsiestas.

—Aš, vaike, daugiau nieko tau negaliu sakyti, bo tu vis mane sukritikuoji. Aš geriau pamėlysiu, ar tikrai taip bus, kaip tu kad sakai.

—Tad pagalvok, Dėde, gerai, o atrasi, kur teisybė.

Vietos žinios.

SANDARIEČIO VESTUVĖS.

Pereitą šeštadienį, gegužės 10 d. buvo apsivedimas gerb. Kastanto Sirbiko su Mare Podeliute. Priėmimas buvo Lietuvių Svejetainėje, kur susirinko geras būrelis jaunavedžių draugų ir gimičių. Butų buvę da daugiau, bet kiti buvo negrįžę iš Sandaros Seimo.

Kastantas Sirbikas yra vienas iš darbščiausių Sandariečių. Jis nesigailėjo nė triuso, nė savo grašio, kad išauginti ir palaikyti Sandarą ir padidinti jos kuopą. Niekur joks pažymesnis judėjimas nebuvo, prie kurio gerb. K. Sirbikas nebūtų prisidėjęs.

Panelė Marė Podeliutė yra taipgi gerai žinoma Bostono ir apylinkėse lietuviams, nes ji nuolat dalyvavo lošimuose teatru, koncertuose skambino pianu, dalyvavo "Gabijos" parengimuose buvo "Gabijos" narė ir paskutiniai laikais jos sekretorė.

Argi negalima pasigėrėti tokiu pore? Argi jiedu neužsitarnauja linkėjimų? Siunčiame jiems nuoširdžiausius linkėjimus — laimės ir gerų vaisių!

LAIŠKAS.

Dėlei operos "Eglė, žalčių Karalienė" komp. Mikas Petrauskas vis kas-kart daugiau ir daugiau gauna padėkos žodžių iš stambesnių Lietuvos veikėjų — kultūros srityje darbuotojų.

Daktaras ir profesorius Jonas Yčas rašo taip:

"Didžiai gerbiamas maestro. Gavau Tamstos "Eglę". Tai monumentalis darbas, toks didelis ir storas! Net šurpas ima mane, kai pamatau, kuomet aš ir T. atsidėkosiu tokiu pat storu savo veikalu.

Aš ne muzikas, mažai tegaliu spręst apie T. kurinį, vien žmoniškai fabula man patinka, bet vienas žmogus, kuris skambina mano name T. tos "Eglę", labai pagyrė, net sulyginu žanrą su Čekų Smetanos "Parduotoji Sužieduotinė", kurią atsivežiau šį rudenį iš Čekijos.

Taipgi tuotarp lenkiu galvą prieš Tamistos didį pasidarbavimą, norėčiau greičiau Lietuvos operoje tai pamatyti" ir tt.

ATSAKYMAS LIET. LABDARYSTĖS DRAUGIJOS FĖRŲ VEDEJŲ P. ZUKUI.

Kadangi fėrų vedėjas p. Zukas išduodamas savo raportą "Sandaros" No. 14 apšmeižė L. Moterų Apšvietos Draugijos fėrams išrinktas darbininkes sakydamas: "per pasidarbavimą kelių blogos valios moterų pavyko joms suklaidinti fėrams išrinktas darbininkes!" Toliau dar pridūrė agituodamas, kad mūsų draugija pasvarstyti ir pamokytų taip elgiančias moteris. Kokios tos moteris jis nepadėjo. Reiškia, sutiksiai norima padaryti mūsų draugijoj suirutę. Todėl Lietuvių Moterų Apšvietos Draugija laikytame savo mėnesiniame susirinkime balandžio 7 d. apsvarsčiusi tą šmeižtą tilpusį "Sandaroj" ir išklaususios fėrų

darbininkų raportą nutarė duoti atsakymą. Kadangi mūsų draugija prisidėda prie Labdarystės Draugijos fėrų, kiekvieną mėną ir mūsų narės pasižymi savo darbštumu ir sumanumu laike fėrų surinkdamos nemažai pinigų, kur taip pat mūsų draugija šiais metais prisidėjo ir rinko darbščias nares. Bet p. Zukas ignoravo mūsų išrinktas nares neduodamas stalo ir kitų parankumų, ką kitais metais turėjom, bet tuos parankumus ir stalą parvedė kitai draugijai, o mūsų draukijos narėms pasakė, kad eitų pačios pasidarytų stalą kur ten kampe, na ir mūsų narės negalėdamos stalo pasidaryti atsakė visai dirbti, tai dabar p. Zukas šmeižia mūsų nares ir da bando sukiršyti nares vieną prieš kitą neįvardydamos kokios tos "blogos valios moterys." Mes išreiškiame didelį pasipiktinimą už toki elgimąsi p. Zuku.

Lietuvių Moterų Apšvietos Draugijos Komitetas:

Pirm. A. Kengvienė,
Sekt. K. Barčienė,
Kas, Ona G. Ječkavičienė.

EXTRA SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Labdarystės Draugijos susirinkimas bus pėtynčioje, gegužės 16 d., 1924 m. Lietuvių Svejetainėje, kampas E ir Silver Sts., So. Boston. Pradžia 8 val. vakare. Ant šio susirinkimo turi atsilankyti visi nariai, nes bus balsavimas ar perleisti Svetainę į draugijų rankas.

Sekretorius Vladas Klemka.

Ivairios žinios.

SOCIALISTAI NOMINUOJA DAILYDĖ Į PREZIDENTUS.

NEW YORK, geg. 12 d. Sv. Valstijų Socialistai, atstovaujama 40 pasiuntinių iš 15 valstijų čion nominavo nuo savo partijos kandidatus į Sv. Valst. Prezidentus ir Vice-prezidentus. Kandidatu į Sv. Valstijų prezidentus jie pastatė Frank T. Johns, 35 metų, dailydė iš Portland, Ore., į vice-prezidentus — Verne L. Reynolds, 28 m., iš Baltimore, Md. Jie taipgi pastatė Frank E. Passono iš Brooklyn, N. Y., kaip kandidatą į New Yorko gubernatorių. Rezoliucijose pasmerkė suktybes tautos reikaluose ir pareiškė galestavimą dėl Lenino mirties.

TRYS UZMUŠTI UZ TYRĄ ORĄ.

CHICAGO, Ill., geg. 13 d. Trys žmonės žuvo ginče už tyrą orą, kad John C. Gardner, 60 metų, šandien nušovė R. H. Wilcox'ą, 54 metų, ir Hermaną Krause ir paskui minios vejamas, pats save nusizudė. Ir tas viskas buvo dėl susiginčijimo už tyrą orą.

Sausio mėnesyje Illinois Mal-leable Iron Co. dirbtuvėje jaunas Wilcox atidarė langą. Gardner tuojuos jį uždarė. Wilcox, norėdamas tyro oro, vėl atidarė langą. Kilo ginčas, į kurį įsiikišo ir Wilcox tėvas. Krause, kurs yra Wilcox'ų giminė, palaikė jų pusę. Ginčai tęsėsi iki šiol ir atsiliepė į Gardner'o protą, ir viskas pasibaigė žuvimu trijų žmonių.

REVOLVERIS IŠSOVĖ BAŽNYČIOJ.

PITTSBURGH, PA., geg. 13 d. Sekmdienio naktį 14-os metų Thelma Klingensmith numirė ligoninėje, nes jos tėvo revolveris iškrito jam iš kišeniaus bažnyčioje, iššovė ir pataikė jai.

Pamaldose kad visi stojo giedoti himną, Klingensmith'ui iš-

Tel. So. Boston 4000.
DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
Lietuvius Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,
So. Boston, Mass.

skrito iš kišeniaus revolveris su verj apsiginti nuo kelio pastojų viršminėtomis pasekmėmis. Jis ku, kurių dabar yra atsiradę.

Įšegaminuojam akis ir pritaikom akinus.
H. S. Stone O. D.
Akin Spindulėtus.
399a Broadway,
Tarpas E ir F gatviu, South Boston

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Medicina susiklausti ir Motuvinis.
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3.
Vakaris 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

TIK PATRINKIT JUOMI
Kuomet jus kamkina skaudus atakas reumatiskų skausmų, ar užpuola neuralgija, stūduozėlis, skaudami sgnariai ir muskalai—tokia nespėjama palengvintais patiriama tvirtai patiriant su
Pain-Expelleris Uklrai pagelbės ir juma, kaip jiai pagelbėjo nesukatomiom tūkstančiam žmonių per daugelį metų. Visuomet laikykite jo bonką parankioje vietoje.
85c ir 70c už bonką aptieose.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignatas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1468-W.
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliskas ir kriminaliskas; padare visokius dokumentus prie įkimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS.
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prakybos Bendrovės).

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas
Įšegaminuoja akis priakriu akinus ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

"VIENYBĖ"

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" kompletus, turi namuose turtą, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusių pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekviena numery "Vienybės" kultūros turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kai centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antra diena ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ
193 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

"KARYS"

Kam rupi nuolatos sekti mus Tėvynės gynimo reikalus, tas tegul užsisako 1924 metams karių lavinimo laikr. "Karij."

"Karys" rašo įvairiais Lietuvos kariuomenės reikalais ir duoda daug žinių iš visos Lietuvos ir iš užsienio.

"Karys" spaudina bendrai lavinančių raštų, kurie svarbu skaityti visiems šviesesniems žmonėms.

"Karij" esti daug pranešimų iš kariuomenės švietimo Komisijų darbų.

"Karij" yra paveikslų, reginių, apysakų, eilių, juokų, etc.

"Karys" rūpinasi jaunuomenės kuno lavinimu, paduoda daug sporto žinių iš Lietuvos ir užsienio ir todėl jis butinai reikalingas kiekvienam sportininkui. Sporto skyrių "Karij" veda sportininkai specialistai.

"Karys" savo skaitytojams atsako į klausimus.

"Karys" savo metiniais prenumeratoriams duoda dovanai priedą gražų, spalvuotą sien. KARIŲ KALENDORIŲ 1924 metams. Kalendorius dailininko Jomanto darbo, papuoštas D. L. K. Vytauto portretu, kitais paveikslais ir surašyti jame žymesnieji lietuvių ginklo nugalėjimai nuo pat senovės ligi šių dienų.

"Karij" bendradarbiauja daug įvairių rašytojų, mokslininkų, poetų, sportininkų ir tt.

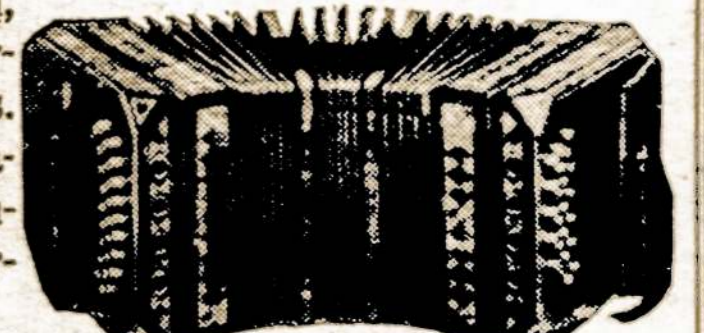
"Karij" redaguoja majoras P. RUSECKAS.

"Kario" kaina Amerikoj metams 2 dol. 50c., pušei metų 1 dol. 50c.

Adresas: KAUNAS, Nepriklausomybės Aikštė "Kario" Redakcija.

Perlinės Queen Koncertinės yra Geriausios.

Padarytos iš 76 ir 102 raktų, oktava ir trigubos. Visos pirmos klesos plieniniais reeds. Dailaus užbaigimo arba gražiai išmargintos. Neapsigaukit, žiurėkit, kad ant koncertine butų pažymėta



"PEARL QUEEN"

Taipgi parduodamos lengvais mėnesiniais išmokėjimais. KATALILOGAS ATSIUNČIAMAS DYKAI.

GEORGE & VITAK MUSIC CO.
4639 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

Lietuviai Amerikoje.

Neišgarsytas Kampelis.

Kas drąsčia tylą?

HYDE PARK, MASS. Skaitant laikraščius niekad nesimato Hyde Parko lietuvių veikimo, tartum, kad čionai lietuvių visai nėra. Čionai yra nemažas lietuvių būrelis — apie 100 šeimynų ir keletas pavienių. Pasijūrus į jų veikimą, atrodo labai ramūs žmonės, išskyrus komunistus ir jų darbus. Nors mūsų komunistai nustojo rėkavę, bet jų moters tai pakilo. Tula komunistė šukavo ant gatvių ir landžiudama po grėčias, kad Leninas mirė! Leninas mirė! bet, niekas to šukavimo nesiklausė, tuli dar ir pasijuokė. Dabar ta pati Marijona po Lenino mirties atsiturė teisme su šventa mūšaina. Tai kas dabar kaltas: ar čia nebus tik smalvirių darbas? Bet kas tau! čia visai kas kita: guzikuočiai suodė, kad ta visa gatvė smirda mūšaina, taip ir nuvažiuo pasijūrėti. Komunistė smarkiai šoko ir nenorėjo durų atdaryti. Guzikuočiai išmūšė langą ir duris ir įsiprašė į grėčią.

Tai veikia pas tuos gaivalus komunistus gera tvarka: patys daro ir per naktis geria, o ant kitų šaukia. Senas Jonas.

Žinutės iš "Verbos"

BALTIMORE, MD. Čia kaip kulturingo šalyje tai per "Verbą" ne su kadugiais plakais, bet alinėmis bonkutėmis. Taip buvo vieno gerų parapijų stuboj, Viena moteris paprašė antros, kad pagelbėtų jai savo vyrą išverbuoti, tai užsidariusios ir išverbavo, kuriam per savaitę spygliai iš visur neišbūrėjo. O Velykos ir pas juos buvo ramios. Mat moters atsisakė tėvelį užprašinti sutaikinimui, sako, toji čiasnis man pabodo pristatinti. Kągi Kazys su savo tėvu į tai pasakys?

Girtuoklių žvalgai.

Lietuvos Respublikos Atstovybės Pranešimas.

Lietuvos Respublikos Atstovybė šiuo praneša visų užinteresuotų asmenų žinioms, kad nuo šių metų birželio mėnesio pirmos dienos Lietuvos Atstovybė ir Konsulatai pradės taikinti Konsulinio Tarifo Įstatymo normas, kuris įstatymas buvo Lietuvos Seimo priimtas trečiuoju skaitymu 1924 m. vasario mėn. 27 d. Visos ankstybesnės paskelbtos normos nustoja galios nuo viršminėtos datos. Tad prašoma visų užinteresuotų asmenų taikintis prie Konsulinio Tarifo Įstatymo, kad nesukūlus bereikalingo susiraukinimo ir darbo atlikimo trukdymo.

Prie šios progos Lietuvos Respublikos Atstovybė praneša, kad afidavitų mokestis lieka \$8.00 (aštuoni doleriai), kaip iki šiol.

K. Bizauskas,
Liet. Respublikos Atstovas
S. A. V.

KONSULINIO TARIFO ĮSTATYMAS.

I.

Imantiems Atstovybėse ir Konsulatuose užsienio ir Užsienių Reikalų Ministerijos raštinėje Lietuvoje mokesniam nustatomas šis tarifas:

A. Pilietybės, pasai, vizos.

1. Įsiregistravimo liudymas 10 lit.

2. Pilietybės liudymas, kuris

turi ligi vienu metų galios vienam arba keliems pačios šeimos nariams bendrai 15 lit.

3. Pilietybės liudymas, kuris turi galios nuo 1 ligi 2 met. 25 lit.
Pastaba: Pareiškimo dėl Lietuvos pilietybės išlaikymo priėmimams ir įregistravimas atliekamas nemokamai.

4. Užsienio pasas arba jo pratėsimas vieniams metams 100 lit.

5. Pusei metų 50 lit.

6. Leidimas ligi 6 mėn. 75 lit.

7. Vienkartinė viza ligi 6 mėn. 10 lit.

8. Daugkartinė viza ligi 3 mėn. 50 lit., ligi 6 mėn. 100 lit., ligi 12 mėn. 150 lit.

Pastaba: Nurodytas 6 ir 7 p.p. mokesnis už visas taikomas Lietuvos pilietybės. Svetimų valstybių pilietybės mokesnį už visas nustato Užsienių Reikalų Ministerija susitardama šiuo reikalu su atitinkamų valstybių vyriausybe savitarpmo pagrindais.

B. Liudymai:

Liudymai duodami Lietuvos pilietybės įvairiuose asmens ir turto reikaluose 10 lit.

C. Palikimai.

1. Palikimo surašymas, paskelbimas, realizavimas ir visokie kiti įpėdinių teisėms apsaugoti daromi žygiai išskyrus palikimo persiuntimą: 2 nuoš. nuo palikimo vertybės, kuri yra nedidesnė kaip 25,000 litų ir 3 nuoš. nuo palikimų, kurių vertybė yra didesnė kaip 25,000 lit., bet nuo kiekvieno palikimo ne mažiau kaip 50 lit.

2. Palikimo likvidavimo prižiūrėjimas ir kontrolė, atliekant likvidavimą vietos įstaigoms. 1 nuoš. mažiau kaip 1 p. bet nuo kiekvieno palikimo ne mažiau kaip 30 lit.

D. Saugojimas.

1. Priimtų saugoti daiktų surašymas: 1 nuoš. nuo jų vertės, bet ne mažiau kaip 25 lit.

2. Saugojimas: a) piniginių pakietų ir dokumentų: vienas penktadalis nuoš. nuo saugomų pinigų sumos arba dokumentų vertybės už kiekvieną mėnesį arba jo dalį, bet iš viso ne mažiau kaip 5 lit., b) vertybių ir įvairių daiktų: du-penktadaliu nuoš. nuo priimtų saugoti daiktų kainos už kiekvieną mėnesį arba jo dalį, bet iš viso ne mažiau kaip 10 lit.

3. Pastaba: Dokumentai, kuriuose jų vertybė nurodyta, laikomi vertais 5,000 litų.

2. Pastaba: Jeigu priimtam turtui apsaugoti tenka daryti ypatingos išlaidos, tai jos apmokamos virš šiame abzace nurodyto tarifė.

3. Pastaba: Diplomatiniai paštai gaunami siuntiniai per vieną savaitę saugojami nemokamai.

3. Priimtų saugoti daiktų realizavimas (pardavimas iš varžytinių) arba šio realizavimo kontrolė ir prižiūrėjimas: 2 nuoš. nuo pardavimo sumos, kuri yra ne didesnė kaip 25,000 litų, ir 3 nuoš. nuo didesnių sumų, bet kiekvienu atsitikimu ne mažiau kaip 75 litų.

E. Pinigai, vertybės, etc.

1. Žygiai dėl pinigų ir vertybių pajieškojimo, jų priėmimo arba įteikimo adresatams rezidencijos vietoje, pristatant pakvitavimus: 2 nuoš. nuo sumos, kuri yra ne didesnė kaip 25,000 litų ir 3 nuoš. nuo didesnių sumų, bet kiekvienu atsitikimu ne mažiau kaip 10 lit.

2. Pinigų ir vertybių persiuntimas: 1 nuoš. nuo siunčiamos sumos arba daiktų vertybės, bet kiekvienu atsitikimu ne mažiau kaip 5 lit.

Pastaba: Persiuntimas pinigų Lietuvos jureiviams atliekamas nemokamai.

F. Dokumentų legalizavimas.

— arba tvirtinimas, kad jie yra duoti einant esamais galioje šalyje įstatymais:

1. a) gimimo ir mirimo liudymai 3 lit., b) jungtinių ir persikymo liudymai 5 lit.

2. teismo byloms vesti įgaliojimai 10 lit.

3. prekybai vesti ir nekilnojamo turtui įgyti ir valdyti įgaliojimai 25 lit.

4. testamentai, pirkimo ir pardavimo aktai ir visokios nekilnojamo turto sutartys: 1 nuoš. nuo aktų ir sutarčių, kurių suma siekia nuo 5,000 ligi 25,000 litų ir 2 nuoš. nuo aktų ir sutarčių didesnės vertybės, be to nuo kiekvieno akto 25 lit.

5. Sąskaitos (faktūros): 1 nuoš. nuo sąskaitoje pažymėtos sumos, bet iš viso ne mažiau kaip 5 lit.

6. Dokumentai p. p. 1-5 nurodyti 5 lit.

Pastaba: Parašų tvirtinimas, neturintis dokumentų legalizavimo reikšmės nuo kiekvieno 5 lit.

G. Išrašai, nuorašai, vertimai

1. Protokolo arba dokumento ištraukos prirengimas ir jos tikrumo paliudymas: pirmas puslapis arba jo dalis 5 lit., kiekvienas pradėtas kitas puslapis 4 lit.

Pastaba: Protokolų išrašai kriminalinėse bylose duodami ir liudymai nemokamai.

2. Nuorašo prirengimas ir jo tikrumo paliudymas: pirmas puslapis arba jo dalis 5 lit., kiekvienas pradėtas kitas puslapis 4 litai.

3. Nuorašo tikrumo paliudymas: pirmas puslapis arba jo dalis 5 lit., kiekvienas pradėtas kitas puslapis 2 lit.

4. Vertimas ir jo tikrumo paliudymas: pirmas puslapis arba jo dalis 25 lit., kiekvienas pradėtas kitas puslapis 20 lit.

5. Vertimo tikrumo paliudymas: pirmas puslapis arba jo dalis 15 lit., kiekvienas pradėtas kitas puslapis 12 lit.

Pastaba: Vertimai iš mažai vartojamų kalbų gali būti apmokami susitariant su vertėjais.

H. Ekspertai.

Visokiems ištyrimams ir įkainavimui ekspertų paskyrimas 10 litų.

J. Laivininkavimas.

1. Laikinas tautybės liudymas laivui 50 lit.

2. Laivo tarnautojų sąrašo įvykus permainoms, prirengimas 20 lit.

3. Leidimas vartoti naują jūros dienyne su senojo dienyne pristatymo ir išdavimo naujo patvirtinimu 10 lit.

4. Juros dienyne viza, arba pristatymo patvirtinimas 5 lit.

5. Kapitono pavadinimo į laivo dokumentus įtraukimas 20 lit.

6. Laivo sveikumo liudymas 25 lit.

7. Reikalingumo parduoti laivą patvirtinimas 100 lit.

8. Juros raporto protokolas 40 litų.

9. Jureivių nusamdymas arba iš tarnybos atleidimas su įtraukimu arba pažymėjimu laivo

tarnautojų sąrašo nuo asmens 6 lit.

Pastaba: Jureivių samdymo kontraktų ir jų nuorašų prirengimas atliekamas nemokamai.

10. Laivo ekspedicija: nuo kiekvieno 100 tonų, arba jo dalies, laivo tonažo 0.5 lit.

K. Tarnybos žygiai atliekami atitraukiant iš raštinės.

1. Rezidencijos vietoje: už pirmą valandą arba jos dalį 10 lit., kiekvieną prasidėjusią kitą valandą 8 lit., bet už visą dieną ne daugiau kaip 60 lit.

2. Atsitraukiant iš rezidencijos vieto virš kelionės išlaidų atlyginimo, už kiekvieną prasidėjusią dieną: atstovui ir generaliniam konsuliui 100 lit., atstovybės sekretoriui, konsuliui ir vice-konsuliui 60 lit., kitiems tarnautojams 40 lit.

3. Nurodytus 1 paragr. mokesnius įmoka tas asmuo, kurio naudai konsuliniai aktai buvo atlikti einant jo pareikimu arba esamais galioje įstatymais arba bet kuriais pareidymais nors be formalinio paduoto prašymo.

Lietuvos diplomatiniai ir konsuliniai agentai privalo nemokamai teikti pagalbos Lietuvos jureiviams, kuriems šioji pagalba yra reikalinga, ar tai jų teisėms apsaugoti ar kuriam teisėtam reikalui.

Taip pat nemokamai teikiama konsularinė pagalba tiems Lietuvos pilietybės, kurie pristato neturto liudymą, arba yra žinomi atstovybėms ir konsulatams, kaip beturčiai.

Tais atsitikimais, kai konsularinis mokesnis paimamas nuo puslapio, puslapis privalo turėti ne mažiau kaip 28 eilutes rašytos ranka, ir ne mažiau kaip 20 eilučių spaudintu mašinėle; kiekviena-gi eilutė turi turėti ne mažiau kaip 36 raides, jeigu rašyta ranka, ir ne mažiau kaip 50 raidžių, jeigu rašyta mašinėle.

Pastaba: Antraščiuose gali būti ir mažesnis raidžių skaičius eilutėje.

5. Priimta nurodytų 1 paragr. mokesnių suma pažymima dokumente, kurio paruošimas, patikrinimas, etc. turi būti, einant 1 paragr. apmokėtas.

Atskaitomybei palengvinti Užsienių Reikalų Ministerijai leidžiama naudotis tam tikromis konsularinio mokesnio markutėmis.

Tais atsitikimais kai dėl neturto arba kurių kitų priežasčių konsuliniai žygiai atliekami nemokamai, ant atitinkamų dokumentų dedamas pažyminis "nemokamai."

Diplomatiniai Lietuvos agentai ir gaunantieji algą konsulai privalo kas mėnuo atsiskaityti iš visų šių į atstovybes arba konsulato kasą įėjusių pajamų.

Visi surenkami einant šio įstatymo paragr. 1, išskyrus paragr. 1 p. K. mokesniai įnešami kas mėnuo į valstybės iždą.

Šis konsularinio tarifo įstatymas turi galios nuo 1923 m., balandžio mėn. 13 d. Veikiančio konsularinio statuto 109, 110, 112 str. ir jų priedai nuo 1923 m. balandžio mėn. 13 d. panaikinami.

Prie Atidengtų Kortų

Kad kr. demokratų blokas yra pasiryžęs panaikinti savivaldybes, galutinai paaiškėjo nuo to laiko, kai Seime savivaldybės buvo atimtos lėšos. Bet to savo nusistatymo jie atvirai ir viešai nenorėjo pasisakyti ligi paskutinių dienų. Bet štai, Seime balandžio mėn. 10 dieną, svarstant savivaldybių rinkimų atidėjimo klausimą, ukininkų sąjungos atstovas atvirai pasakė, jog reikia ne tik savivaldybių rinkimus atidėti, bet pačias savivaldybes panaikinti. O kitas kr. bloko šulais komisijos pareiškė, kad turi būti įvesti cenziniai rinkimai, ir kad net Konstitucija galima bus "išaiskinti." Kartu su šiuo atviru prisipažinimu, šiomis dienomis paaiškėjo, ką kr. blokas žada duoti vietoj savivaldybių. "Tėvynės Sargas," Krikščionių Demokratų Partijos sąvairtaštis, Nr. 15 išdėstė visą busimos administracijos valsciuose ir apskrityse planą, (plačiau žiur. Apžvalgoje "Krikščionybės savivaldybės"). Trumpai suglaudus, tos administracijos planas toks, Sodžiuose yra viršilos ir seniunai (dešimtininkai ir šimtininkai), kurie visame kame priklauso nuo viršaičio, nes jis gali reikalauti jų perrinkimo, o nesutikus perrinkti, viršaitis juos skiria savo nuožūra. Valsčiuje visagalys ponas — viršaitis, apskrityje — apskrities viršininkas, viršaitis — valsčiuje, o apskrities viršininkas — apskrityje veda visus reikalus ir darbus, kuriuos ligi šiol tvarkė savivaldybės. Tiesa, prie viršaičių ir apskrities viršininkų minimos kasžin kokios tarybos, kurioms savarankiškai jokio darbo dirbti neduodama, kurios neturi jokios savo įstaigos, kurios net susireikalia tik tada, kada viršaitis ar apskrities viršininkas nori ir net patiekia joms dienotvarkę. Maža to. Viršilos, seniunai ir viršaičiai eina policijos pareigas.

Jeigu dabar, kada viršaitį prižiūrėjo valsčiaus taryba, valsčiaus valdyba, kada jis galėjo būti kiekvieną valandą pašalintas visgi atsirasdavo daug šelmų, kurie žmonėms daug vargo pridarydavo, daug juos skriaudavo visokiais neteisėtais darbais, tai ką jau bekalbėti apie toki viršaitį, kuris priklausys vien apskrities viršininko ir kuris kartų bus policistas. Toks viršaitis galės daryti ką tik jis norės: galės bausti, areštuoti, į kalėjimą sau nepatinkamus žmones kišti, ir niekur su juo teisybės nerasi. Be to, sodžiuose viršaičio didžiausioje priklausomybėje bus dar viršilos ir seniunai, kurie taip pat turės eiti policijos pareigas. Kadangi nė vienas ukininkas nebutiks buti policistu, viršaičio agentu, tai viršilomis ir seniunais paliks visokie svieto parėjūnai, tiesiai sakant, visokie žulikai, kuriems policistu buti bus ir malonu ir naudinga.

Tokia trumpai suglaudus kr. demokratų ir jų viso bloko valdymo vietoje numatoma sistema, ir ką gi galima apie ją pasakyti?

Dabar, kada politikam kumščiu visose kulturingose šalyse daromas galas, kada kulturingos tautos stengiasi sudaryti tokią tvarką, kur valstybės valdyme galėtų dalyvauti koplaciausiai žmonių iniciatyva, šitoks visą ko supolicinimas, žmonių iniciatyvos ir jų darbo pašalinimas atsiduoda koku tai žiauriu aziatiškumu, biagresne diktatūra, negu buvo prieš karą Rusijoje, net negu dabar yra pačiose ne-

kulturiškiausiose šalyse. Musų kr. bloko siekimas aiškus. Jie žino, kad jei žmonės vis daugiau ir daugiau patys pradės tvarkyti savo reikalus, pradės daugiau suprasti, apskritai, valstybės reikalus, tai klerikalizmui, kuris pripažįsta tik kumščio valdžią, bus galas. Savivaldybių naikinimas ir vietoj jų visą ko policinimas, yra jų paskutinė, nors ir maža žadanti, priemonė apsisaugoti nuo žlugimo, užtikrinti dar nors keliems metams klerikalizmo viešpatavimą.

Visi jų gudragalviavimai apie valstybės lėšų sutaupymą gali turėti vertės tik tokiems žmonėms, kurie nenumano, kad valdininkams, ypač supolicintiems, žmonių pinigų niekad nebuvo gaila ir nebus. Jei keliams taisyti, mokykloms, ligoninėms ir kt. išlaikyti buvo reikalingi pinigai savivaldybėms, tai tie pinigai bus reikalingi ir valdininkams. Tačiau gyvenimo prityrimas parodė, kad darbas, atliekamas per čiauninkų rankas, daug daugiau kainuoja, negu kad jis buna atliekamas per savivaldybes. Svetimomis rankomis dirbant, visomet brangiau atsieina.

Kad mūsų savivaldybės netobulos, kad jos nevisuomet tinkamai atlieka savo darbą — tas tiesa. Bet valdžios įstaigose, kur dirba vieni valdininkai, dar daugiau netobulumų yra. Štai Zėmės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerijai tvarko tik vieni valdininkai, o ar ne šitos Ministerijos darbai daugiausia nusiskundžia žmonėms? Pagaliau, pats kr. demokratų blokas, kaip dauguma Seime, kur yra net juristų, taip pat dirba netobulai, nes išleidžia tokių įstatymų, kuriuos po kelių dienų keičia. Taigi tobulumo jieskodami, jo niekur nerastime. Jei norime, kad mūsų valstybės tvarkymo darbas būtų tobulnesnis, kad mūsų valdžia būtų mažiau kaltinama, kad būtų mažiau nepasitenkinimo, turime pratinti prie valstybės darbo kuodaugiau žmonių, turime stengtis, kad tame darbe dalyvautų kuoplačiausi žmonių sluogsniai. To siekime nelaisvės laikais, tuo keliu eidami pradėjome kurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Jeigu dabar kr. demokratų blokas nori viską supolicinti, atiduoti valstybės gyvenotojų likimą į saujelės supolicintų valdininkų rankas, tai, aišku, pritarė jų jie ras labai mažą. Jei Valstiečiai Liaudininkai ligi šiol rado galimumo dalyvauti kartu su kr. demokratų bloku valdžioje, tai dabar, kada griežtai norima panaikinti visa tai, dėl ko dešimtmečiai kovojo geriausieji atgimstančios Lietuvos vaikai, kada demokratizmo principams kasama kapo duobė, aišku, Valstiečiai Liaudininkai prie tokio darbo savo rankos pridėti negali. Jeigu ligi šiol Valstiečiai Liaudininkai vardan valstybės labo darė įvairių nusileidimų, tai šiuo atžvilgiu nusileisti negalės, nes demokratizmo principas nelaidžia padėti nuslopinti žmonių iniciatyvą, atimti iš žmonių teise patiems savo rekalus tvarkyti, pridėti savo darbo statant valstybės rumą. Jei kr. demokratų blokas iš tikrųjų mano pravesti gyvenime aukščiausiai išdėstytą straznikų, uriadnikų ir kit. sistemą, tai, aišku, tą darbą jie atliks vieni. V—as.

("Liet. Uk.")

KIEKVIENAS SUSIPRA-TES LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

KALENDORIUS

Kiekvieno žmogaus gyvenime yra būtinas reikalas turėti Kalendorių, nes Kalendorius tai yra geriausias namų draugas. Šiais metais Sandara kaip tik ir išleido tokį kalendorių, kuriame telpa visos mėnesinės dienos su pažymėjimais šventųjų vardais bei šventėms. Taipgi jame telpa daug eilių, apysakų, straipsnių bei daugybė informacijų apie žymiausias pasaulinius įvykius. Taipgi telpa daug paveikslų bei senoviški lietuvių vardai. Kiekvienam Sandaričiui bei "Sandaros" skaitytojui yra patartina įsigyti šį Kalendorių sau ir savo giminei Lietuvoje. Jo kaina tik 25c. Prisiųsk laišką į dėjęs 25c. arba dvicentiniiais pašto ženkleliais, o kalendorius bus prisiųstas Tamistai arba Tamistos giminei Lietuvoje. Kas ima ne mažiau kaip 10 kalendorių, tam duodame 50%.

"SANDARA"

327 E Street,
So. Boston, Mass.

T.M. D. Reikalai

KAS VEIKIAMA KUOPOSE.

Milwaukee, Wis. Atsišaukimas į Wisconsin valstijos TMD-kuopas. Gerbiamos Kenosha, Racine, ir kitos apylinkės kuopos! Musų 60 kp. TMD. nutarė paraginti šieš tiek apsnudusias kuopas — ar nebūtų laikas atsibusti ir sutverti apskritį? — Dabar išeis naudingos knygos Wells pasaulio istorija, todėl reiktų šiek tiek veikti: garsintis, Jeigu negalime narių naujų prirašyti prie apšvietos skyriaus — tai sutvertkite pašalpos skyrių, pavyzdžiui, kaip mes — nors pas mus dar teisingai nėra sutverta, bet komisija yra nuskirta darbuotis — ir narius supažindinti su musų nutarimais ir tikslais. Tada beveik kiekvienas priklausys prie apšvietos — faktas yra, kad dar nei vieno nario neturime skyriui pašalpos, kuris nenorėtų į apšvietos priklausyti.

Aptarkite Wisconsin valstijos TMD. kuopos ir galite susirašyti su žemiau pasirašiusiu.

TMD. 60 kp. Rengia dar balių ir teatrą 17 d. gegužės. Su programu atvažiuos Racine Jaunimo Dramos Klubas ir sulos "Pražydo nuvytusios Gėlės." Taip pat padainuos įvairias dainas. Programas yra didelis ir puikus. Šokiai tęsis subatos vakarą iki vėlybai nakčiai, net 3 val., todėl turėsime progos dalei pasilinksinti.

Balius bus Harmonie Hall, kampas 1 ave. ir Mineral St. Atvažiuokite kas galite o nesigailėsite.

St. Beržienė rašt. ir komitetas 577 Reed St., Milwaukee, Wis.

BALSAI APIE TMD.

"Lietuvos žinios" 39 Nr. rašė: "Tėvynės Mylėtojų Draugija, kultūrinė organizacija, daug pasidarbavusi spaudos uždraudimo laikais. Su ta (suprask TMD-ja) organizacija turi sudaryti labai tamprų ryšių tokios Draugijos, kaip Varpas, Kultura ir kitos. Ir čia ne tiek turėtų rūpėti pelnas, uždarbis, kiek atieties santykiai, moralė parama."

Amerikoje TMD., jos centras valdybos nariai, ir stengėsi ant kiek aplinkybės ir sąlygos paviljo turėti ryšių su Lietuvos kultūrinėmis draugijomis. Pirmiausiai "Varpo" B-ve išleista sutartinai "Psichologijos Vadovėlis", šiemet taipgi buvo stengtasi su "Varpu" išleisti bendrai Cesuno "Literatūros Vadovėlių", bet nors tas iki šiol neįvyko, tai dar nereikia, jog TMD. neturės ryšių su "Varpo" B-vės darbais. TMD. visad stengsis turėti tamprų ryšių su "Varpu" ir kitomis panašiomis. Šiemet jau pradėjome bendradarbiauti su "Kultura" ir manau, kad tas bendradarbiavimas atneš labai didelius vaisius kaip TMD. nariams, taip ir Lietuvos pažangesniems žmonėms, jų kultūrinės organizacijos. TMD. pradėjusi jau dirbti lietuvių švietimui per 26 metus savo gyvavimo ir toliau nesiliaus ir dirbs, tės tą savo darbą tarp Amerikos lietuvių ir sykiu tarp Lietuvos lietuvių. Musų visų pasistengimas yra: Mokslas ir Apšvieta.

TMD. šių metų pradžioje išleido kelioliką tukstančių egzempliorių knygelės "TMD. Tikslai ir Darbai." Šią knygelę rekomenduojū visiems nariams ir nenariams perskaityti būtina, ne vieną kartą, bet keliolika ir susipažinti su TMD. darba, ypač tiems, kurie dar mažai turi apie TMD. žinių, informacijų. Šioji knygelė yra išsiuntinėta visoms kuopoms didesniame skaitliuje egz., kad TMD. kuopos galėtų daugiau paplatinti tarp nenarių ir juos plačiai sužindinti su TMD. Taipgi yra išsiuntinėta ir Lietuvos kultūrinėms įstaigoms, TMD. Centro valdybos nariai

pasitikti, kad kaip čia Amerikoje, taip ir Lietuvoje musų liaudis pasistengs plačiau susipažinti su TMD. ir daugiau kreipti į ją domės jos darbuose.

Šiomis dienomis gavau šio turinio laiškėlių:

Gerbiamas Drauge:

Aną dieną gavau tris TMD. knygutės (buvo pasiūsta: "Lėnkų Šamokslas Lietuvoje", "Kitas Karas" ir "Psichologijos Vadovėlis"). Tos knygos yra vertos skaitymo ir platinimo tarpe lietuvių darbininkų, taip kaip ir visos TMD. išleistos knygos yra vertos platinimo. TMD. už tokių knygų leidimą yra verta pagarbos ir didelės paramos iš darbininkų pusės, nes kiekviena tokia knyga duoda vertės dėl lietuvių visuomenės labai daug, visos supaprastinos, pamokinančios, pažangios ir visiems perskaityti būtina reikalingos.

Manau, kad laikui bėgant pas mus susitvers TMD. kuopa, yra keletas tiesiog pasizadėję prirašyti prie TMD., bet kad darbai pas mus blogai eina šiuo tarpu, tai visi darbininkai kaip ir be grašių, bet laikui bėgant viskas bus gerai ir kuopa susitvers.

Viso gero Jums — pavienis TMD. narys A. Bačėnas, New Kensington, Pa.

Prie progos noriu pora žodžių išsitariti dėl autoriaus šio laiškiuko: minimasis narys A. Bačėnas tik mėnesis laiko kaip prisirašė prie TMD., bet jau pasižymėjo naudingais rašteliais ir patarimais dėl pasekmingsnio TMD. veikimo ir darbo. Vienas jo laiškas yra įduotas TMD. pirmininkui. Tame laiške p. Bačėnas rekomenduoja centro valdybai, kad jinai leistų Wells'o "Istoriją" įsigyti ir nenariams, butent, kad pagreitintus "Istijos" išleidimą, TMD. atsikreiptų prie visų Amerikoje esančių draugijų, kuopų, kurios galėtų paaukuoti kelioliką dolerių, o paskui atsilyginimui gauti iš TMD. tiek Istorijos knygų, kiek išnešė draugijų ir kuopų aukos. Taipgi pataria leisti "Istoriją" ir pavieniems asmenims prumeratos keliu.

Ir šie g. p. Bačėno patarimai bus įnešti į musų Seimą, kuris beabejo pasinaudos ir į gyvenimui įkūnys. Nes Wells'o "Istoriją" reikalinga įsigyti kiekvienam lietuviui, kiekvienai draugijai ar kuopai į savo knygyną, biblioteką.

Anuo kartu buvau prisiminęs, kad jau ateina iš Leipcojo naujas TMD. leidinys "Is Tamsios Praeities į šviesią Ateitį." Pakol parengsime platesnę šios knygos recenziją, tai čia noriu tik trumpai suminėti šios knygos turinį. Kaip jau žinoma, šią knygą parašė garsus rusų rašytojas N. Rubakinas. Turi 220 puslapių, su iliustracijomis. Veikalas it žingsnis po žingsniu skaitytojui prieinamai ir aiškiai aprašinėja žmogaus kilimo istoriją: kaip jis nuo pusuonio Patagonijos gyventojų pamažu pasiekė labai komplikotos kultūros, kaip pamažu žmogų apgali gamta. Aiškiai ir suprantausiai išdėstyta kalbos atsiradimas, ugnies istorija, žmogėdžių istorija, gyvulių prijaikinimas, indų išdirbimas, drabužių istorija, įėjimas į prekybą, pinigai, maistas, nuosavybė, moterų vyrams pasidavimas, vyriausybė, valstybė, tikyba ir tt. Viskas tvarkoje ir savo vietoje išdėstyta. Skaitosi labai lengvai ir smagiai. Jau iš šių dalykėlių kas čia suminėta, skaitytojui turi būti numatoma, kad šis veikalas reikalingas įsigyti. Ir TMD. nariai jį gaus šią vasarą. Apart šio veikalo dar gaus Mark Twain'os knyga "Princas ir Elgeta" (apie šį veikalą vėliau plačiau pranešime)

ir svarbiausia Wells'o "Pasaulio Istorija". Ir tik gaus tie nariai, kurie priklausio TMD., tie, kurie prisirašys dar šiais metais. TMD. išleisdama šiais metais tiek veikalų ir atsilygindama nariams už jų metinę mokesčių, tik vieną dolerį metams, jau parodo, kad TMD. atgyja ir atsistoja ant tvirtų kojų. Tik dabar reikalinga, kad visos kuopos darbuotų, kad ypač seni nariai sugrįžtų prie Draugijos ir užsimokėtų užteštas mokeskis. Keletas kuopų jau atgijo, tai Newark, N. J. ir Waterbury, Conn. Newark pasidarbavo A. Žuigžda, o Waterburije Jonas Zemantauskas. Šioje kuopoje užsimokėjo senų narių 18 ir sumokėjo \$57.00. Apart senų narių dar prisirašė 53 nauji nariai, Viso Waterburio 5-toji kuopa prisiuntė tik vienu kartu į kasą \$133.25. Ir padėką reikia išreikšti senam musų darbininkui, buvusiam TMD. Centro sekretoriui Jonui Zemantauskui, kuris tik beveik vienas atgaivino kuopą ir ją, tikiuos, jau pastatys ant tvirtų kojų.

Esu išsiuntinėjęs ir kitoms kuopoms laiškus, knygeles ir visą reikalingą medžiagą, kad tik kuogreičiau susitvarkytų ir įmokėtų užteštas mokeskis, o tos kuopos yra šios: New Haven, Conn., Philadelphia, Pa., Sheandoah, Pa., visos kuopos Chicago apylinkės ir pačioje Chicagoje (išskiriant 22-rają kp.). Centro Valdyba dirba išsijuosus, reikalinga tik dabar, kad dirbtų Draugijos nariai, ypač buvusieji nariai, kur kuopos yra lyg apmirę nuo 1919 metų.

Draugai-nariai, išidėkime visi galvon, kad musų tautos didžiausias ir geriausias progreso vedėjas yra mokslas ir apšvieta, o tuo

progresu ir apšvieta rupinasi vien tik TMD. Amerikoje, Lietuvoje ir visur kur tik musų lietuvis gyvena. J. Sekys.

Pajieškojimai.

Lietuvos Respublikos Atstovėbė Vašingtone šiuo prašto žemiau išvardytų asmenų atsiliepti arba žinančių asmenų pranešti Atstovybei, kur žemiau išvardyti asmenys dabar gyvena.

1. Jočius Jonas iš Kauno pajieško savo brolių Aviną Dominiką, Gyvenamoji vieta Amerikoje nežinoma.
2. Jočius Jonas iš Kauno pajieško savo seserį Jočytę Jadvygą. Gyvenamoji vieta Amerikoje nežinoma.
3. Jočius Jonas iš Kauno pajieško Sušką Prancišką. Gyvenamoji vieta Amerikoje nežinoma.
4. Baltutis Pranciškus iš Liepojaus, pajieško savo brolių Juozapą Baltutį su šeimyna: žmona Pranciška ir dukterimis Konsfencija ir Petronėle. Gyveno Detroit, Mich., Sentobor St., Nr. 1063.
5. Kryžiokas Martynas iš Kapčiamiesčio pajieško savo dviejų brolių, kurie 1902 m. gyveno Jersey City, N. J.
6. Jaras Jonas iš Karaliuniškio pajieško savo dviejų sūnų Povilą ir Petrą. Gyveno 1913 metais 537 W. Market St., Mahanoy City, Pa.

Liet. Resp. Atstovybė S. V. A. BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "SANDAROJE."

NUBAUSTAS!

ŠIS mažas vaikas išdykavo, todėl jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupučio.

BAMBINO

Reg. S. V. Pat. Biure.

Matai ką jis daro! Palauk, kuomet ji sugaus motinai! Motinos, nebuskite savo vaikų neturėjimu Bambino, po ranka, kuomet jie to reikalauja. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išsūtimą, viduriavimą—duokite jiems Bambino be jokio atidėliojimo. Tie nemalonūs simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jų sistema perims šitas nepavojingas, pasekmingas vidurių paltuosuotojas.

KUODIKIAI MEGSTA JI! JIE NET PRAŠO DAUGIAUS!

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

Lietuvos Albumas

Didelė 435 puslapių knyga, kurioje 238 puslapiai viet tik paveikslų įvairių Lietuvos profesiosakų bei veikėjų, butent: profesorų, advokatų, gydytojų, kompozitorių, dailininkų, generolų, karininkų, vystupų, kunigų bei šiaip įvairių grupių. Gi kiti 147 puslapiai, tai aprašymas kalburių veikėjų gyvenimų. Ši knyga yra labai graži ir naudinga kiekvienam. Jos kaina tik \$3.50. Reikalaudami siųskite ir pinigų adresuodami:

SANDARA, 327 E St., So. Boston 27, Mass.

"DIRVA" PERSIKELĖ NAUJON VIETON.

"DIRVA"

Mokslu, Literatūros ir Politikos Sąvaittaštis

Išėina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams \$2.00
Lietuvon metams \$3.00
Pusei metų pusė kainos.

"Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"DIRVA" 3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

SUSIVIENJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynė" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.
platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJAS SAVAITINIS AM. LIETUVIŲ LAIKRASTIS.

"VARPAS"

EINA KAS ŠESTADIENIS.

Kaina metams Suv. Valst. \$2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny į Lietuvoj met. 3.00
Pusei metų 1.50

Jei nori pasiskaityti tikrų ir teisingų žinių, tai skaityk "VARPĄ," kuris, nieko neužkabindamas, paduoda ir nušviečia tik įvykius. Idėk į konvertą dvidolerinę (\$2.00) ir pasiųsk "Varpo" Administracijai, o gausi jį.

"V—A—R—P—A—S"

3251 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Yards 1234.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. NAUJIENAS leidžia darbe žmonėms darbe žmonėms. NAUJIENŲ Metinė Bismie Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiregistravę NAUJIENAS. NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Ruffles

MOTERIMS IR MERGINOMS!

Gal jūs turit Geltonus plaukus! O gal jūs plaukai yra juodi! Ar Kastaniniai Rudi, ar Aukšinės parvos; Rausvi plaukai ar Visiška Raudoni! Vienok nežiurint kokios spalvos jie nebūtų, neiešok plėiskanoms anaikinti jų gražumo!

Ruffles atlieka tai, jei jūs tik laiks nuo laiko juos naudosite. Nežiurint ar jūs savo plaukus dar tebedėvėte supintus į kasą, ar sukutus į mazgą, ar gal jau esat trumpai nusikirpe, vienok šis negalite daleisti, kad nešvarios, šikriko plėiskanos sugadytų jusų išvaizdą! Jums nereikės kentėti nesmagumo dėlei niežėjimo ir besilūpimo galvos odos, jei naudosite Ruffles.

Netgiškite musų žadinti. Nusipirkite 65c. bonkų ir paties persitikrinkite, kad Ruffles yra mirtinu priešu plėiskanų ir kartu yra puikiausiu plaukų toniku, koki tik kada esate naudoję! Galima gauti aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

Reikalingi Agentai.

Vyrai, moters arba merginos, seni arba jauni visi yra tinkami tam darbui. Nereikia sugaišt nuo kasdieninio savo darbo. Vientik vakarais pašvenčiant po pora valandų laiko kiekvienas gali užsidirbti nuo \$50 iki \$100 savaitėje. Darbas geras ir kiekvienam galimas. Kaip galite greitai atsišaukite į Sandaros Administraciją. Pirmutiniai visada turėsite pirmenybę.

SANDARA 327 E St., So. Boston, Mass.

GERIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam, sumainom namus, ukes, biznius ir visokią privatišką nuosavybę, taipgi skolinam pinigų, perkam ir parduodam MORGICIUS. Apdraudžiame (Inšurinom) visokią turtą nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių. Mes visiems suteikiame greitą ir teisingą patarnavimą. Taigi visais viršminėtais reikalais kreipkitės pas

OLSEN'S REALTY COMPANY
409 W. Broadway, Room 3, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0243. Savininkas D. J. OLSEIKA.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpėjimo strėnų, kraujavimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausias patarimus suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikatę. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime — kuogeriausiai. Pažaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždėk.

D. CABITT.
BOSTON, MASS. 100 SALEM STREET.

Vietos žinios.

ŽYMUS SVEČIAS.

Pabaigus Sandaros Dešimtąjį Seimą, Worcester, Mass. grįžtant namo užvažiavo Bostone, Pittsburgo lietuvių veikėjas ir žymus Sandariečių darbuotojas Juozas Virbickas. Jis atkankė Sandaros Redakciją ir Administraciją, S. Jokubauskas su savo automobiliu p. Virbicką ir kelis kitus vietos veikėjus pavažinėjo po Bostoną parodydamas žymiausius miesto dalis.

DRAUGISKAS VAKARĖLIS.

Draugišką vakarėlį arba taip vadinamą "Tea Party" rengia vietos Sandariečių Moterų 78 kuopa. Bus nedėlioje, gegužės 18 d. Sandariečių Salėje, 327 E St., So. Boston. Vakarėlyje bus užkandžių, gėrimų ir pamarginimų. Kaip visados moterų kuopa surengia puikius vakarėlius taip ir šis bus puikus ir atsilankę linksmai praleis vakarą. Tad nepamirškite atsilankyti ir pasilinksinti. Bilietas bus tik 35c.

"PIRMOSIOS GEGUŽĖS"

Tai puiki Opera bus statoma per Lawrence Lietuvių Dailės Draugiją. Perstatymas bus nedėlioje, gegužės 18 d., 1924 m., Liet. Uk. Salėje 41 Berkeley St., Lawrence, Mass. Lawrence lietuviams bus vienintelė proga pamatyti šią puikią operą. Tad kaip Lawrence taip ir apilinkės lietuviams visi atsilankykite, nes perstatymui vadovaus pats kompozitorius Mikas Petrauskas, o visas svarbiausias roles loš žymiausi dainininkai iš visos apilinkės.

SUSIRINKIMAS.

A. L. T. Sandaros 7-tos kuopos

susirinkimas įvyks nedėlioje gegužės 18, 1924, Sandaros Salėje 327 E St., So. Boston, Mass. kaip 1-ma val. po pietų. Visi nariai malonėkite atsilankyti į šį susirinkimą. Delegatai pargrįžę iš A. L. T. Sandaros Seimo parvežė begalo svarbių naujienų katros pralinksmins visus Sandariečius.

OPERA

"Pirmosios Gegužės"



V. PUTVINSKAITĖ,

Lawrence ir apilinkės lietuviams! Kviečiame visus atsilankyti ir pamatyti šią puikią Operą. Įžanga 50c, 75c. ir \$1.00.

3 Aktų, 5 Atidengimų.
Žodžiai V. STAGARO,
Muzika M. PETRAUSKO
Stato Liet. D. D. Choras.
Vadovaujant M. Petrauskui

Nedėlioje,
GEGUŽĖS 18 D., 1924 M.

L. U. K. SALĖJE,

41 Berkeley St.,
Lawrence, Mass.

Pradžią 4 v. po pietų.

Artistai vadovaujančiose rolėse: J. C. Navadauskas, V. Putvinskaitė, S. Kuzma, A. Bačiulis, J. Savilionis, P. Apšiega, S. Petrukevičius ir kiti.

Išpardavimas.

Kadangi birželio 14 d. išvažiuoju Lietuvon, tai birželio 2 dieną bus išpardavimas mano gyvenamų kambarių visų rakandų. Tad kviečių visus užėiti ir kas kam bus tinkama pasirinkti. Gį namo pardavimas pavestas Lithuanian Agency, arba A. Ivo Agenturai.

M. PETRAUSKAS,

769 Broadway, So. Boston, Mass.

OPERA

"Eglė, Žalčių Karalienė"

Miko Petrausko Opera

SESIUOSE AKTUOSE,

Stato Dramos ir Muzikos Draugija "GABIJA."

PETNYČIOJE, GEGUŽĖS 30 D., 1924

Broadway Theatre

BROADWAY IR F ST., SO. BOSTON, MASS.

Durys atsidarys 1 val.; prasidės 2 val. po pietų.

BROLAU IR SESE!

Daug kartų Tamistai buvo proga gėrėtis mūsų gerb. komp. MIKO PETRAUSKO per "Gabią" perstatomoms Operoms. Bet štai, ateina Lietuvių Tautai Istoriinė diena, kurioje bus pirmu kartu ir pirmoji Lietuvių Tautos Opera perstatoma, tai "Eglė, žalčių Karalienė", tai tikrai Lietuvių Operų Karalienė. Jos vadovaujančią rolę loš pats operos autorius ir Lietuvių Muzikos kurėjas, Komp. MIKAS PETRAUSKAS, jam prigelbstint žymiausioms Amerikos lietuvių Dainininkų spēkoms, būtent: V. Putvinskaitė, Mildė Monikaitė, Zuzana Neviackienė, Julė Vynksnaitė, Sofia Vaitkaitė, K. Kriauciūnas, J. C. Navadauskas, A. Bačiulis, P. Kripaitis, P. Apšiega.

Operos perstatymą lydės Simfonijos Orchestra iš 32 ypatų, kuriai vadovaus STUART MASON, N. A. Konserv. Profesorius

Tad brolau bei sese, nepamiršk tos dienos, nes tai bus pirmutinė proga pamatyti Pirmutinę Lietuvių Tautos Operą, o taipgi paskutinę proga matyti scenoj mūsų komp. M. Petrauską. Bilietus galima gauti: "Sandaros" Adm., "Keleivyje", "Darbininke", šidlauskos aptiekos, pas artistus ir Gabijiečius. Bilietų kainos: 83c., \$1.10, \$1.65, \$2.20, \$2.75.



MIKAS PETRAUSKAS
Dainuos Žalčių Karaliaus rolę.

Lietuvių Rakandų Krautuvė Naujoje Vietoje

Dabar mūsų įstaiga randasi

326-328 W. Broadway So. Boston, Mass.

Lietuvių Rakandų Krautuvė pasekmingai tarnaudama lietuvių visuomenei išaugo taip, jog prisiėjo plėsti biznį. Dabar turime dvigubai didesnę vietą, negu pirmiau. Stakas taipgi padvigubintas. Pasirinkimas kuodidžiausias. Mūsų krautuvė yra vienatinė lietuvių rakandų krautuvė, bet ji yra viena didžiausių So. Bostone. Pirkite pas saviškius, gausite gerą patarnavimą, kainos žemesnės, negu pas kitus. Reikalų esant, kreipkitės pas mus pirmiausia. Viskas namams išforniuioti ir papuošti.

ANTANAS AŠMENSKAS, Vedėjas.

Lietuvių Geležinė Krautuvė

Viena iš didžiausių geležinių daiktų Krautuvė So. Bostone, kurioje galima gauti visokių geležinių įrankių, Ablių, Kaltų, Gražtų, Pelių, ir visokių kitokių įrankių, kurie tik yra žmogui reikalingi.

SPECIALIAI visokių įvairiausių rūšies Pentų, Vanišių ir Šlakio. Pasiunčiame geriausius patyrusius Pentorius, Karpenterius ir Plumerius, kurie aptaiso ir apipentina namus.

Užlaikome langams ir durims sietukų, tvoroms ir vištiniams aptverti visokių dratų. Visokių Galvanizuotų ir Kaparinių Boilerių, Vandenio, Geso ir Štymo paipų; gesinių Pečių, Grėblių, Šakių ir Lopetų.

Viskas parsiduoda prieinamiausioms kainoms.

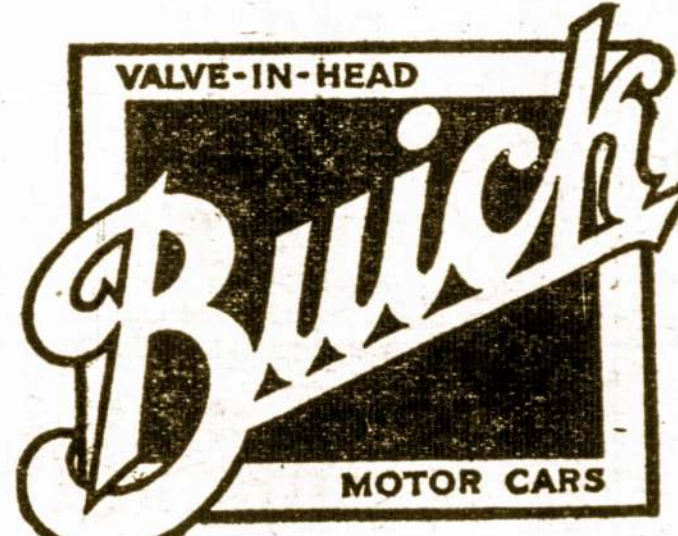
Užsakymus priimame per telefoną ir per laiškus.

Reikale kreipkitės šiom antrašu:

SO. BOSTON HARDWARE CO.

379 Broadway, Tel. S. Boston 0122. So. Boston, Mass.
JONAS KLIMAS ir PETRAS BOLYS, Savininkai.

Naujų ir Senų Automobilių Krautuvė



Parūduodame naujausius Buick automobilius su 6 breikais, (matorzais) puikiausios, tvirčiausios mašinos ant kelio. Galima su Buick lengvai pradėti važiuoti ir lengvai sustabdyti. Nemokantis važiuoti gal lengvai išmokyti ir su mūsų pagalba galima greitai gauti

leidimą (license) važiuoti automobiliu.

Prekė nujiem Buickam nuo \$1070 iki \$3000. Vartotos ir parduotos mašinos nuo \$100 iki \$1200.

Parduodame ant lengvų išmokėjimų ir labai greitai išmokiname važiuoti.

Taipgi parduodame batarėjas, Radio ir visokius automobilių reikmenų, taijerų, tubų ir tt. pigiau negu kur kitur mieste galima pirkti ir taisome mašinas nebrangiai ir atsakančiai. Ekspertai mekanikai padaro ištyrimą (test) ant mašinų ir batarėjų visiems dykai Lietuvių Garadziuje ir automobilių krautuvėse. (21)

MOTOR SALES CO.

BUICK SALES AND SERVICE

541-545 E. Broadway, South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0376 ir 1370.

Lietuvis Siuvejas



M. J. Neciackas

Siuvam geriausius ir naujausios mados vyrams drapanas, pataisom, išvalom ir nudažom. Kas norite turėti geras ir naujausios mados drapanas, ateikite pas mus po numeriu

247 D St.,
So. Boston, Mass.



DORCHESTERYJ.

Parsiduoda du po 3 šeimynas namai su visais įtaisymais, 6 metų senumo. Taipgi yra vietos dėl garadžių. Kaina \$12,500 už vieną, \$3000 inėsti.

A. J. NEMAKSY,
295 Broadway, So. Boston, Mass
Tel. S. B. 2340.

LIEUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apilinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiais ir už pigiausia kainą negu kiti. Į apilinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS.

258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Office Tel. 381.

Gyvenimo Tel. 2024-J.

Geriausia Pirkti

Perkam, parduodam ir išmainom: namus, farmas ir kitokią nuosavybę. Apdraudžiame nuo nelaimių automobilius, Taipgi taisom ir pentinam namus iš vidaus ir iš lauko, darbą atliekame greitai ir gerai. Viršminėtais reikalais kreipkitės į

N. E. Real Estate and
Insurance Agency.

M. J. KASTANT

Innman Bldg. Innman Sq.,
Room 4, Cambridge, Mass.
Tel. Univ. 1127-R.

Vienatinė Lietuviška Bostone

APTIEKA

Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Daktarų.

Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias šaknis, Zoles ir Ziedus.

Tikra Lietuviška Trejanka 50c. Prisiunčiame Vaistus ir per paštą.

Oficialiai įgaliotiniai Lietuvis "VAISTIJSOS."

Jeigu kokiu nors vaistų negautumet kitur, rašykite pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.

K. ŠIDLAUSKAS

Provizorius.

373 W. Broadway.

So. Boston, Mass.

Mūsų Daryti Paveikslai

Visiems Patinka.

JURGIS STUKAS

Fotografas.

Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Seimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rūšies rėmus ir darom didelius paveikslus.

453 Broadway,

So. Boston, Mass.

Tel. So Boston 0464-J.

Tel. So. Boston 3520

Namų Tel. Aspinwall 6370

ADVOKATAS

A. O. ŠALNA (SHALNA)

LIEUVIS ADVOKATAS

Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B. G. Washington Univ. su LL. B.

"Darbininke" Name

(antros lubos)

366 W. Broadway, So. Boston.

Dr. H. M. Landau

GYDYTOJAS, CHIRURGAS

220 Hanover St. Boston, Mass

Telefonas Richmond 0380

Specialistas vyrų ir moterų

slaptų ir chroniškių ligų.

Valandos: nuo 9 ryte iki 8

vakare. Nedėdieniais iki 5 v.

vakare. Patarimai dykai.